

Załącznik do uchwały Nr 9/357/20
Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego
z dnia 11 marca 2020 r.

SPRAWOZDANIE
z realizacji programu pn. „Równe szanse. Program działania na rzecz osób
niepełnosprawnych do 2020 roku” za rok 2019



Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu
Departament Spraw Społecznych
Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych

Marzec 2020 rok

SPIS TREŚCI

SPIS TABEL	4
WYKAZ SKRÓTÓW	5
Wprowadzenie	6
(Nie)pełnosprawni w Województwie Kujawsko-Pomorskim	7
Finansowanie programu pn. „Równe Szanse. Program działania na rzecz osób niepełnosprawnych do 2020 roku”	8
1. <i>Finansowanie zadań ze środków PFRON</i>	9
2. <i>Koszty obsługi zadań finansowanych ze środków PFRON</i>	11
3. <i>Zadania finansowane ze środków PFRON i budżetu Województwa Kujawsko-Pomorskiego</i>	12
REALIZACJA SZCZEGÓŁOWYCH CELÓW PROGRAMU	14
CEL 1 Budowanie pozytywnych postaw społecznych w stosunku do osób niepełnosprawnych oraz pogłębianie wiedzy na temat ich potrzeb	14
<i>DZIAŁANIE 1.1. Gromadzenie i analiza danych na temat potrzeb osób niepełnosprawnych</i>	14
<i>DZIAŁANIE 1.2 Prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji</i>	15
<i>DZIAŁANIE 1.3 Opracowanie lub wydanie publikacji, wydawnictw ciągłych oraz wydawnictw zwartych dotyczących problematyki osób niepełnosprawnych, stanowiących zamkniętą całość, w tym na nośnikach elektromagnetycznych i elektronicznych.</i>	15
<i>DZIAŁANIE 1.4 Wspieranie organizacji pozarządowych w zakresie prawidłowego przygotowania projektów dotyczących zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej w ramach otwartych konkursów ofert.</i>	16
<i>DZIAŁANIE 1.5 Zlecenie fundacjom i organizacjom pozarządowym zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej w ramach trybu uproszczonego.</i>	18
<i>DZIAŁANIE 1.6. Promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego i zawodowego.</i>	19
<i>DZIAŁANIE 1.8. Wymiana doświadczeń w ramach organizowanych spotkań integracyjnych sektora pozarządowego</i>	24
CEL 2 Poprawa dostępu osób niepełnosprawnych i ich otoczenia do informacji	24
DZIAŁANIE 2.1 Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów i warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych	24
<i>DZIAŁANIE 2.2 Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów i warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych, opiekunów, kadry i wolontariuszy bezpośrednio zaangażowanych w proces rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych</i>	28
<i>DZIAŁANIE 2.3. Prowadzenie poradnictwa psychologicznego, społeczno-prawnego oraz udzielanie informacji na temat przysługujących uprawnień, dostępnych usług, sprzętu rehabilitacyjnego i pomocy technicznej dla osób niepełnosprawnych</i>	28
<i>DZIAŁANIE 2.4. Organizowanie i prowadzenie szkoleń dla tłumacza języka migowego oraz tłumaczy-przewodników</i>	28

CEL 3 Wyrównywanie szans w zakresie dostępności do kształcenia i zdobywania zawodu przez osoby niepełnosprawne	29
<i>DZIAŁANIE 3.1. Likwidacja barier architektonicznych w placówkach edukacyjnych z uwzględnieniem zaplecza socjalno-bytowego</i>	29
CEL 4 Zwiększenie możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych	29
Działanie 4.1. Zwiększenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności poprzez tworzenie i wspieranie działalności zakładów aktywności zawodowej	29
<i>DZIAŁANIE 4.2. Organizowanie i prowadzenie zintegrowanych działań na rzecz włączenia osób niepełnosprawnych w rynek pracy</i>	32
CEL 5 Zwiększenie potencjału w zakresie świadczenia usług na rzecz rehabilitacji osób niepełnosprawnych	51
<i>DZIAŁANIE 5.1. Dofinansowanie regionalnych imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych wspierających ich aktywność w tych dziedzinach oraz promowanie uniwersalnych rozwiązań w zakresie dostępności</i>	51
<i>DZIAŁANIE 5.2. Dofinansowanie robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych (z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów)</i>	52
<i>DZIAŁANIE 5.3. Opiniowanie wniosków o wpis do rejestru ośrodków przyjmujących grupy turnusowe</i>	56
CEL 6 Zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do leczenia specjalistycznego, terapii i rehabilitacji	56
<i>DZIAŁANIE 6.1. Prowadzenie rehabilitacji osób niepełnosprawnych w różnych typach placówek</i>	56
<i>DZIAŁANIE 6.2. Wyposażenie obiektów służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjny</i>	57
<i>DZIAŁANIE 6.3. Wspieranie dostępu dzieci i młodzieży do wczesnej wielospecjalistycznej interwencji w niepełnosprawność</i>	58
<i>DZIAŁANIE 6.4. Prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć, które mają na celu nabywanie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych, rozwijają umiejętności sprawnego komunikowania się z otoczeniem osób niepełnosprawnych</i>	58
<i>DZIAŁANIE 6.5. Wspieranie działań na rzecz wdrażania nowoczesnych metod diagnozy, terapii i rehabilitacji osób niepełnosprawnych</i>	60
<i>Kontrole i wizytacje realizowanych zadań</i>	60
Monitorowanie realizacji programu w 2019 roku	62
Zadania na rzecz rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych podejmowane przez pozostałych Realizatorów Programu	69
Wnioski	79
Podsumowanie	81

SPIS TABEL

Tabela 1.	Zbiorcze zestawienie zadań realizowanych w ramach dwóch otwartych konkursów ofert i trybu pozakonkursowego	18
Tabela 2.	Zbiorcze zestawienie osób niepełnosprawnych będących beneficjentami projektu realizowanego w ramach konkursu ofert nr 15/2019 z podziałem na miejsce zamieszkania, rodzaj niepełnosprawności (...)	26
Tabela 3.	Zbiorcze zestawienie złożonych ofert i dofinansowanych w ramach konkursu nr 15/2019 z podziałem na powiaty wg miejsca siedziby organizacji – świadczenie usług wspierających, które mają na celu umożliwienie niezależnego życia osób niepełnosprawnych, w szczególności usług asystencji osobistej.	27
Tabela 4.	Zbiorcze zestawienie osób niepełnosprawnych będących beneficjentami zadania realizowanego w ramach konkursu ofert 15/2019 - świadczenia usług wspierających (...)	27
Tabela 5.	Aktywizacja niepełnosprawnych bezrobotnych w latach 2018-2019.	36
Tabela 6.	Zbiorcze zestawienie zadań na rzecz rehabilitacji zawodowej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych realizowane przez powiaty w 2019 r. na podstawie ustawy o rehabilitacji (...)	39
Tabela 7.	Działania na rzecz rehabilitacji zawodowej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych realizowane przez PFRON w 2019 r. (...) – refundacja obowiązkowych składek	45
Tabela 8.	Działania na rzecz rehabilitacji zawodowej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych realizowane przez PFRON w 2019 r. (...) – refundacja składki na ubezpieczenia społeczne	46
Tabela 9.	Działania na rzecz rehabilitacji zawodowej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych realizowane przez PFRON w 2019 r. (...) – miesięczne dofinansowania do wynagrodzenia – znaczny	47
Tabela 10.	Działania na rzecz rehabilitacji zawodowej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych realizowane przez PFRON w 2019 r. (...) – miesięczne dofinansowania do wynagrodzenia – umiarkowany	48
Tabela 11.	Działania na rzecz rehabilitacji zawodowej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych realizowane przez PFRON w 2019 r. (...) – miesięczne dofinansowania do wynagrodzenia – lekki	49
Tabela 12.	Zbiorcze zestawienie osób niepełnosprawnych będących beneficjentami projektów realizowanych w ramach trybu uproszczonego, z podziałem na powiaty wg ich miejsca zamieszkania (...)	51
Tabela 13.	Zestawienie przyznanych dotacji ze środków PFRON będących w dyspozycji Samorządu Województwa w 2019 roku stan na dzień 31.12.2019 r.	53
Tabela 14.	Wykaz wnioskodawców, którym nie przyznano dofinansowania do robót budowlanych, dotyczących obiektów służących rehabilitacji w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów w roku 2019 (stan na dzień 31.12.2019 r.)	55
Tabela 15.	Zbiorcze zestawienie osób niepełnosprawnych będących beneficjentami w ramach konkursu 17/2019 – prowadzenie rehabilitacji osób z niepełnosprawnych w warunkach domowych oraz różnych rodzajach placówek	57
Tabela 16.	Zbiorcze zestawienie osób niepełnosprawnych będących beneficjentami w ramach konkursu 15/2019 z podziałem na powiaty wg miejsca siedziby organizacji – prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć (...)	60
Tabela 17.	Tabela monitorowania realizacji programu pn. „Równe szanse. Program działania na rzecz osób niepełnosprawnych do 2020 roku”	64
Tabela 18.	Zbiorcze zestawienie zadań realizowanych na rzecz rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych przez samorządy powiatowe w 2019 roku	71
Tabela 19.	Zbiorcze zestawienie realizatorów programu i źródeł finansowania	79

WYKAZ SKRÓTÓW

GUS – Główny Urząd Statystyczny

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

EFS – Europejski Fundusz Społeczny

JST – Jednostki Samorządu Terytorialnego

MRPiPS – Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

NFZ – Narodowy Fundusz Zdrowia

ON – Osoby z niepełnosprawnością

ONZ – Organizacja Narodów Zjednoczonych

PFRON – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Program pn. „Równe szanse (...)” – program pn. „Równe szanse. Program działania na rzecz osób niepełnosprawnych do 2020 roku”

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

ROPS – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

RPO WK-P 2014-2020 – Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020

RPDZ – Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia

Ustawa o rehabilitacji (...) – ustawa z dn. 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1172, z późn. zm.)

WION – Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych

WK-P – Województwo Kujawsko-Pomorskie

WTZ – Warsztat Terapii Zajęciowej

WUP – Wojewódzki Urząd Pracy

ZAZ – Zakład Aktywności Zawodowej

ZPCh – Zakład Pracy Chronionej

Wprowadzenie

Wojewódzki program pn. „**Równe szanse. Program działania na rzecz osób niepełnosprawnych do 2020 roku**” został przyjęty uchwałą Nr 45/1376/12 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 7 listopada 2012 roku. **Głównym celem** Programu (...) jest **wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz zwiększenie ich aktywności zawodowej w województwie kujawsko-pomorskim** czyli zapewnienie osobom niepełnosprawnym pełnego uczestnictwa, zarówno w życiu społecznym, jak i zawodowym. Obowiązek opracowania i realizacji programu przez Samorząd Województwa wynika z art. 35 ust. 1 pkt 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity - Dz. U z 2019 r. poz. 1172 z późn. zm.).

Osiągnięcie celu głównego realizacji Programu jest zgodne z założeniem polityki samorządu województwa w zakresie zadań na rzecz osób niepełnosprawnych oraz z kierunkiem rozwoju województwa w zakresie wyrównywania szans osób z niepełnosprawnościami ujętymi w Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+, zwłaszcza w celu strategicznym Aktywne społeczeństwo i sprawne usługi.

Złożoność podjętych działań wymaga zaangażowania w realizację Programu wielu instytucji, fundacji, organizacji pozarządowych i przedstawicieli środowiska osób z niepełnosprawnością. Szczególny nacisk kładzie się na synchronizację realizacji zadań Samorządu z działaniami organizacji pozarządowych. Jednak dopiero szeroka współpraca wszystkich zainteresowanych podmiotów sprzyja wyrównywaniu szans osób z niepełnosprawnością w różnych dziedzinach życia społecznego i zawodowego.

Sprawozdanie z realizacji w Programu (...) za rok 2019 w syntetyczny sposób przedstawia podejmowane działania zmierzające do osiągnięcia wyznaczonego **celu głównego**.

Sprawozdanie przygotowano na podstawie danych zebranych od różnych instytucji z województwa kujawsko-pomorskiego m.in. od 23 powiatów województwa kujawsko-pomorskiego, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego, Wojewódzkiego Urzędu Pracy oraz Departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Zebrane dane, w tym również działania i przedsięwzięcia zostały pogrupowane i przypisane do poszczególnych określonych zadań. W sprawozdaniu zamieszczono też tabelę monitorującą stopień realizacji wskaźników w 2019 r.

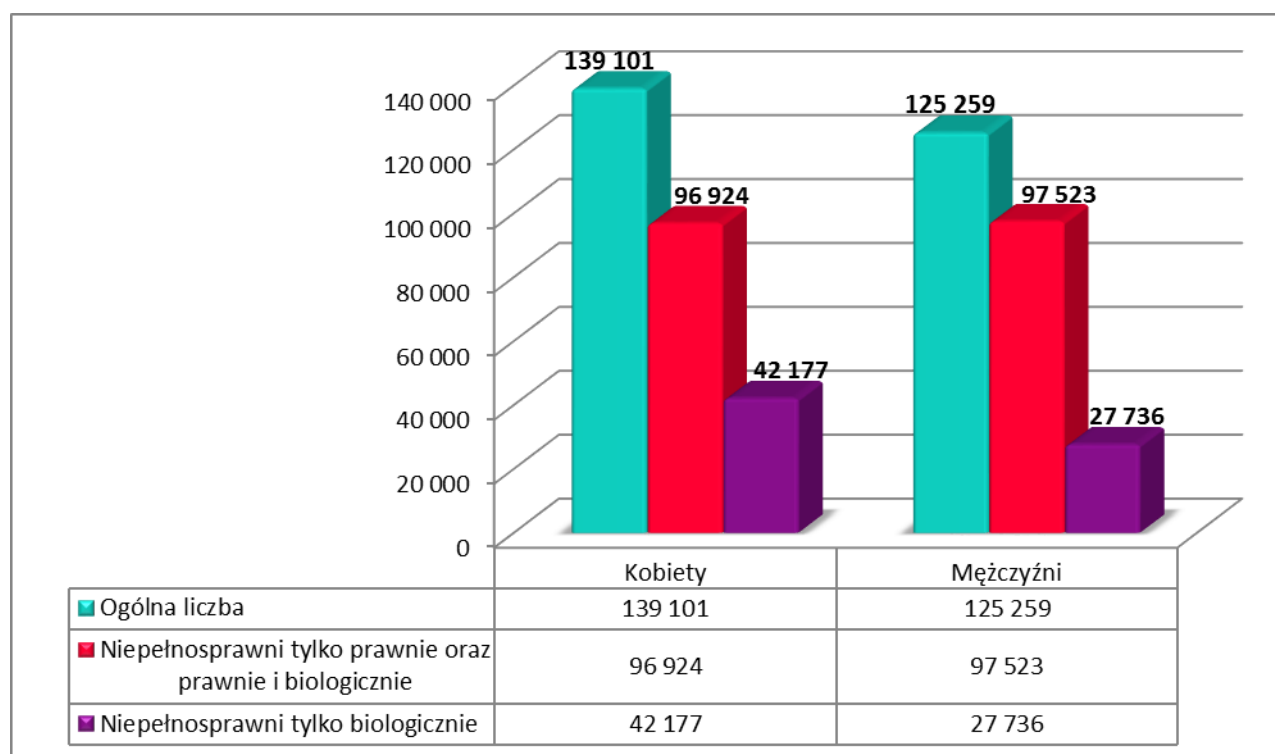
Program wojewódzki w 2019 r. realizowany był w oparciu o plan działań przyjęty uchwałą nr 17/700/19 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 30 kwietnia 2019 r. w sprawie

przyjęcia Planu Działań na 2019 rok w ramach wojewódzkiego programu pn. „**Równe szanse. Program działania na rzecz osób niepełnosprawnych do 2020 roku**”. Plan działań w postaci zbiorczej tabeli zawiera zestawienie planowanych w 2019 r. działań w ramach poszczególnych celów szczegółowych wraz ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich realizację, termin realizacji, źródła finansowania oraz wysokość środków przeznaczonych na ich realizację.

(Nie)pełnosprawni w Województwie Kujawsko-Pomorskim

Z przeprowadzonego przez GUS Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań w roku 2011 wynika, że na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w **2011 r.** zamieszkiwało **264 360 osób niepełnosprawnych**, tj. **12,6% ogółu mieszkańców województwa**, wobec **14,7% w 2002 r.** (w kraju odpowiednio 4 697 500 i 12,2%, wobec 14,3% w 2002 r.)¹.

Wykres 1. Niepełnosprawni w województwie kujawsko-pomorskim



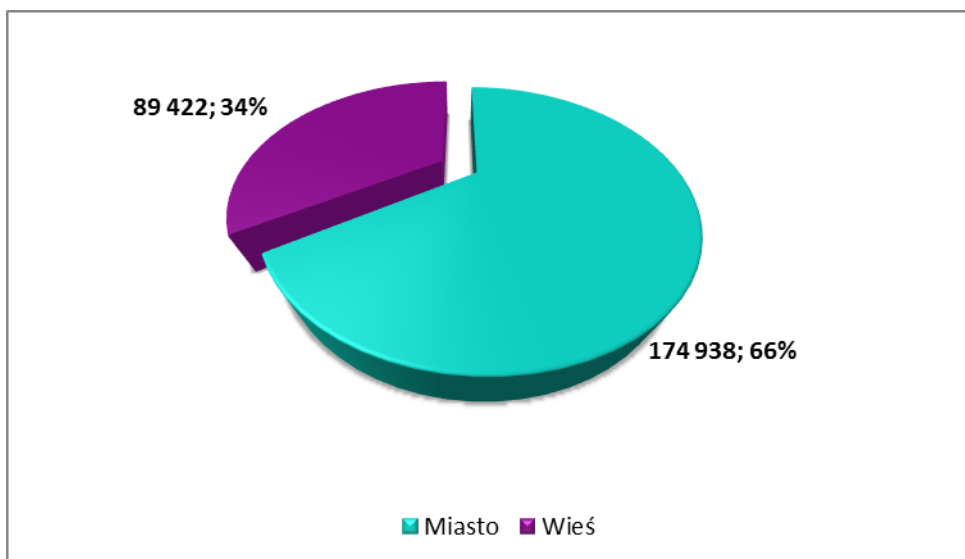
Źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy,

http://stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/bydgosz/ASSETS_komiks_niepełnosprawni2012.pdf (dn. 21.02.2020 r.)

Opracowanie własne: Departament Spraw Społecznych, Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych

¹ <http://stat.gov.pl/spisy-powszechne/nsp-2021/> (dn. 20.02.2020 r.)

Wykres 2. Niepełnosprawni w województwie kujawsko-pomorskim - podział ze względu na miejsce zamieszkania



Źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy,

http://stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/bydgosz/ASSETS_komiks_niepelnosprawni2012.pdf (dn. 21.02.2020 r.)

Opracowanie własne: Departament Spraw Społecznych, Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych

Diagnoza sytuacji osób niepełnosprawnych w regionie została opracowana w 2012 r. w postaci dokumentu pn. „Diagnoza sytuacji osób niepełnosprawnych w województwie kujawsko-pomorskim w okresie 2003-2010” opisującego działania podejmowane przez Samorząd Województwa na rzecz osób z niepełnosprawnościami do roku 2010 oraz przedstawiającego sytuację tych osób w różnych obszarach ich życia. Dokument zamieszczony jest na stronie internetowej www.niepelnosprawni.kujawsko-pomorskie.pl.

Finansowanie programu pn. „Równe Szanse. Program działania na rzecz osób niepełnosprawnych do 2020 roku”

Wojewódzki program pn. „Równe Szanse. (...)” finansowany jest ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i budżetu województwa. **Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych** jest funduszem celowym, który pełni rolę narzędzia finansowania polskiego systemu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

1. Finansowanie zadań ze środków PFRON

W oparciu o zapis art. 35 ustawy o rehabilitacji (...) Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego wskazał uchwałą Nr XLIX/814/18 z dnia 24 września 2018 r. zadania do realizacji przy udziale środków PFRON.

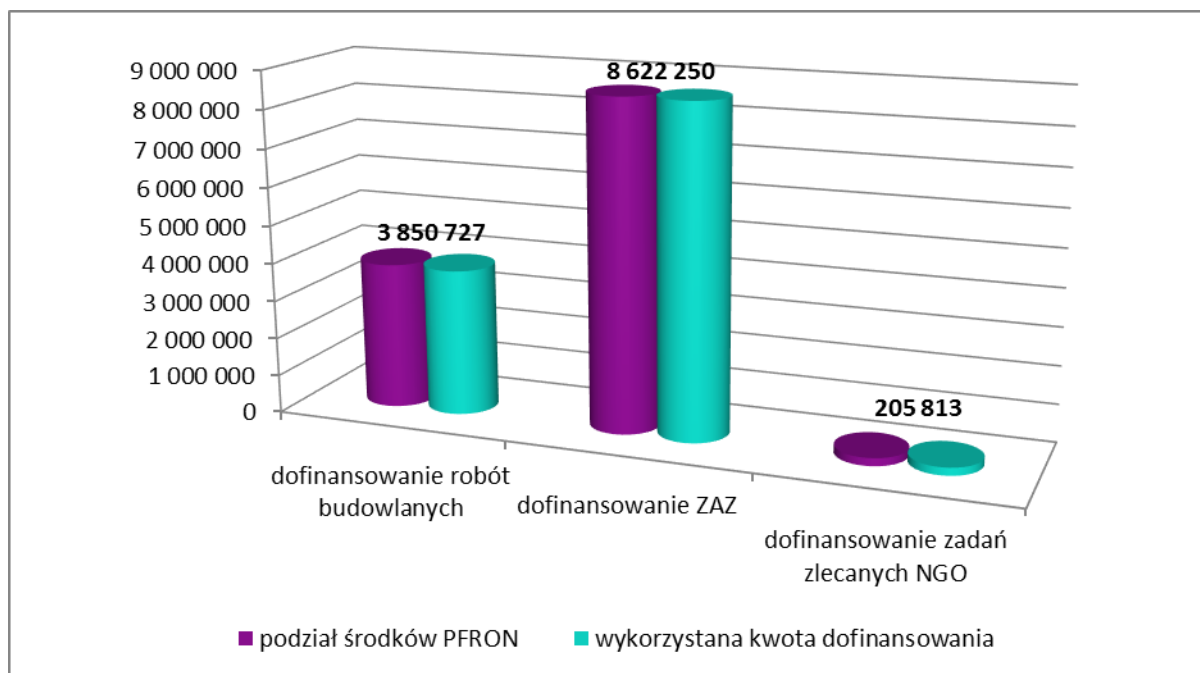
Prezes Zarządu PFRON pismem znak: DF.WSA.54.2019.w.IWR z dnia 11 lutego 2019 roku przekazał informację o przyznaniu limitu środków w wysokości **12 394 483,00 zł**.

Środki PFRON na rok 2019 zostały przekazane w kwocie wyższej od kwoty zaplanowanej o **2 511 765,00 zł** (planowana **9 882 728,00,00 zł**). Dnia 25 października 2019 r. wpłynęła kolejna informacja z Funduszu o przyznaniu dodatkowych środków na dofinansowanie kosztów rocznego pobytu jednej osoby niepełnosprawnej zatrudnionej w zakładzie aktywności zawodowej. Limit środków PFRON na realizację zadań w roku 2019 wzrósł do kwoty **12 678 790,00 zł**. Przyznany limit środków został zwiększony o kwotę w wysokości **316 970,00 zł** (2,5%) przeznaczoną na obsługę realizowanych zadań.

Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego uchwałą Nr 3/331/19 z dnia 6 marca 2019 r. i uchwałą zmieniającą Nr 46/2087/19 z dnia 28 listopada 2019 dokonał ostatecznego podziału tych środków w tym:

1. Dofinansowanie robót budowlanych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2018 r. poz. 1202, z późn. zm.) dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów – **3 850 727,00 zł**, co stanowi ponad 30,4% PFRON na 2019 r.
2. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej – **8 622 250,00 zł**, co stanowi 68,0% środków PFRON na 2019 r.
3. Dofinansowanie zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zleczanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym – **205 813,00 zł**, co stanowi 1,6% środków PFRON na 2019 r.

Wykres 3. Podział limitu środków PFRON (zł) wraz z wykonaniem



Opracowanie własne: Departament Spraw Społecznych, Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych

Na dzień 31 grudnia 2019 r. plan finansowy środków PFRON, zarówno po stronie dochodów, jak i wydatków został zrealizowany na poziomie **100,00%**. Do dnia **31.12.2019 r.** zwrot niewykorzystanych środków w łącznej wysokości **4,16 zł** dotyczył jedynie kosztów obsługi realizowanych zadań.

W okresie sprawozdawczym kontynuowano sprawy z poprzednich lat, w tym:

1. Na podstawie art. 49f ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1172 z późn. zm.), decyzją z dnia 28 sierpnia 2019 r. znak SE-II.924.20.2011, Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego umorzył Fundacji „WIATRAK” z siedzibą w Bydgoszczy w całości przypisaną do zwrotu należność pieniężną w wysokości 1.000.000,00 zł wraz z odsetkami naliczonymi jak dla zaległości podatkowych, wypłaconą w ramach umowy Nr SPN.II.3020-UDOT/391/2009 z dnia 14 maja 2009 r., na dofinansowanie ze środków PFRON robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów. Zgodnie z art. 49e ust. 5 ww. ustawy „Zwrotowi nie podlegają należności umorzone w trybie, o którym mowa w art. 49f ust. 1 pkt 1, chyba że w wyniku kontroli stwierdzono niezgodne z prawem ich umorzenie”. Na prośbę PFRON pismem z dnia 21 listopada 2019 r. znak SE-II-BRD.924.20.2011 do Departamentu ds. Windykacji Należności PFRON został zwrócony tytuł wykonawczy z dnia 20 grudnia 2016 r.

nr DKW.WW.80.TT.2016. Pismem z dnia 14 lutego 2020 r. znak SE-II-BRD.924.20.2011 Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego wystąpił do Prezesa Zarządu PFRON z prośbą o stwierdzenie wygaśnięcia decyzji Prezesa Zarządu PFRON z dnia 17 lutego 2014 r., znak WF/125w/2014, sygn. sprawy: WF-PA-9/2013, nakazującej Województwu zwrot środków, z uwagi na fakt, iż omawiana decyzja w myśl zapisów art. 49e ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1172 z późn. zm.) stała się bezprzedmiotowa.

2. Dnia 20 grudnia 2019r. Gmina Strzelno zwróciła na konto Urzędu Marszałkowskiego kwotę w wysokości 302 820,11 zł, w tym: 225 430,11 zł kwota główna (środki nieprawidłowo wydatkowane i 77 390,00 zł kwota odsetek naliczonych jak od zaległości podatkowych). Zgodnie z Umową nr SP-II.925.9.3.3041.8.2014 zawarta w dniu 23 września 2014 r. z Gminą Strzelno udzielono dotacji na utworzenie Zakładu Aktywności Zawodowej w Przyjezierzu. W związku z wystąpieniem pokontrolnym realizacji inwestycji Najwyższej Izby Kontroli Delegatura w Bydgoszczy z dnia 03.10.2016r. oraz przyjętego przez Urząd Marszałkowski dnia 09.09.2019 r. ostatecznego rozliczenia kosztów utworzenia zaz w 2014 r. i 2015 r. wezwano Gminę Strzelno do zwrotu kwoty w wysokości 225 430,11 zł wraz z odsetkami. Kwota została zwrócona w całości dnia 09 stycznia 2020 r. na konto Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie.

2. Koszty obsługi zadań finansowanych ze środków PFRON

Zgodnie z art. 54 ustawy o rehabilitacji (...) oraz § 6 i § 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 r. w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1898), limit środków finansowych powiększany jest o faktycznie poniesione koszty obsługi zadań realizowanych przez samorząd, jednak nie więcej niż o 2,5% środków faktycznie wykorzystanych na zadania.

Z przyznanego limitu środków na obsługę zadań w wysokości **316 970,00 zł** pokryte zostały koszty związane m. in. z wynagrodzeniem zatrudnionych pracowników, zakupem materiałów biurowych i wyposażenia.

3. Zadania finansowane ze środków budżetu Województwa Kujawsko - Pomorskiego

Zgodnie z przyjętym budżetem Województwa Kujawsko – Pomorskiego na 2019 r. zaplanowano zadania na łączną kwotę **644 000,00 zł**, w tym na:

- 1) dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej – **394 000,00 zł**,
- 2) granty - zadania zlecane fundacjom i organizacjom pozarządowym – **100 000,00 zł**,
- 3) wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych – **150 000,00 zł**.

Łącznie na zadania realizowane przez Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych w Departamencie Spraw Społecznych w 2019 r. przeznaczono kwotę **13 639 760,00 zł**.

Infografika 1 przedstawia szczegółowy podział środków na poszczególne zadania.

Infografika 1. Zestawienie przyznanych środków z budżetu województwa i PFRON



DOFINANSOWANIE ROBÓT
BUDOWLANANYCH

3 850 727,00 zł



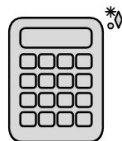
DOFINANSOWANIE KOSZTÓW
TWORZENIE I DZIAŁANIA ZAZ

9 016 250,00 zł



ZADANIA ZLECANE FUNDACJOM
I ORGANIZACJOM
POZARZĄDOWYM

305 813,00 zł



OBSŁUGA ZADAŃ PFRON
(2,5% LIMITU)

316 970,00 zł



WYRÓWNYWANIE SZANS
OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

150 000,00 zł

Departament Spraw Społecznych / Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych

Szczegółowe opisy realizacji zadań, finansowanych, zarówno ze środków PFRON, jak i środków z budżetu województwa, zostały ujęte w poszczególnych celach szczegółowych.

REALIZACJA SZCZEGÓŁOWYCH CELÓW PROGRAMU

CEL 1 Budowanie pozytywnych postaw społecznych w stosunku do osób niepełnosprawnych oraz pogłębianie wiedzy na temat ich potrzeb

DZIAŁANIE 1.1. Gromadzenie i analiza danych na temat potrzeb osób niepełnosprawnych

W 2019 r. Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych przygotował informacje do 19 sprawozdań.

Sprawozdanie z realizacji programu za miniony rok wraz z oceną realizacji zadań polegające na gromadzeniu i analizie danych, przedstawione zostało za pomocą narzędzi własnych w postaci ankiet, tabel i opisów.

Dane do niniejszego sprawozdania przekazały różne instytucje i departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Przygotowano również **14 opinii**, w tym **10 opinii pozytywnych**. Opinie dotyczyły przedsięwzięć podejmowanych przez organizacje pozarządowe pod kątem objęcia ich honorowym patronatem Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

W 2019 r. opiniowane były też akty prawne, m.in.: projekt rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym, konsultacje do Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn (dot. Ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych oraz Ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami), projekt Uchwały Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego upoważniającej pracowników do składania oświadczeń woli, związanych z prowadzeniem bieżącej działalności Województwa.

DZIAŁANIE 1.2 Prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji

Jednym z 5 rodzajów zadań objętych otwartym konkursem ofert nr 15/2019 ogłoszonym przez Samorząd Województwa w grudniu 2018 r. finansowanym ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych było prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji. Celem zadania było niwelowanie negatywnych postaw wobec osób niepełnosprawnych – kształtowanie postaw społecznych opartych na otwartości, tolerancji i empatii wobec osób niepełnosprawnych, promowanie ich wizerunku, jako pełnoprawnych obywateli, a także włączanie osób z niepełnosprawnością do aktywnego życia społecznego.

Na zadanie wpłynęły 2 oferty, które ze względu na braki formalne nie przeszły do oceny merytorycznej – zostały odrzucone.

W ramach prowadzonych kampanii informacyjnych, Samorząd Województwa podczas II Wojewódzkiego Edukacyjnego Pikniku Osób Niepełnosprawnych przygotował stoisko z materiałami informacyjnymi na tematy związane ze wsparciem osób niepełnosprawnych ze strony samorządu przy udziale środków z różnych źródeł. Podczas zorganizowanego „Pikniku (...)” były uruchomione stoiska, gdzie można było uzyskać porady edukacyjne, psychologiczne i prawnicze od przedstawicieli NFZ, ZUS, MOPR, WUP, PFRON i Toruńskiego Centrum Świadczeń Rodzinie. Ponadto pracownicy Urzędu Marszałkowskiego promowali kampanię pn. „Rodzicielstwo bez barier” i prowadzili koło fortuny z pytaniami dotyczącymi samorządu i proponowanych rozwiązań na rzecz osób z niepełnosprawnością.

DZIAŁANIE 1.3 Opracowanie lub wydanie publikacji, wydawnictw ciągłych oraz wydawnictw zwartych dotyczących problematyki osób niepełnosprawnych, stanowiących zamkniętą całość, w tym na nośnikach elektromagnetycznych i elektronicznych.

W 2019 r. Działanie 1.3 w ramach otwartych konkursów ofert oraz trybie uproszczonym nie zostało ogłoszone. Jednak organizacje pozarządowe w ramach innych zadań opracowały informator |pn. „Mogę więcej 2019”, który udostępniony jest na stronie internetowej pod adresem: www.niepelnosprawni.kujawsko-pomorskie.pl w zakładce: *Publikacje i materiały pokonferencyjne*.

DZIAŁANIE 1.4 Wspieranie organizacji pozarządowych w zakresie prawidłowego przygotowania projektów dotyczących zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej w ramach otwartych konkursów ofert.

W 2019 r. organizacje pozarządowe mogły skorzystać z usług wspierających, zarówno w zakresie finansowym, jak i niefinansowym. W ramach pomocy niefinansowej pracownicy Wydziału Integracji Osób Niepełnosprawnych udzielali pomocy merytorycznej przy przygotowywaniu ofert, rozliczaniu projektów związanych z realizacją zadań publicznych, z zakresu prawa i rachunkowości niezbędnych do realizacji umów, przy przygotowaniu korekt harmonogramu rzeczowego i finansowego zadań oraz innych niezbędnych dokumentów.

W priorytety i cele programu wojewódzkiego pn. „Równe szanse. Program działania na rzecz osób niepełnosprawnych do 2020 r.” wpisuje się roczny „Program współpracy samorządu województwa kujawsko-pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na rok 2019” przyjęty uchwałą Nr II/55/18 Sejmiku Województwa Kujawsko - Pomorskiego oraz wieloletni „Program współpracy (...) na lata 2016 – 2020”, którego założenia były realizowane m.in. w oparciu o art. 35 ust. 1 pkt. 8 ustawy o rehabilitacji (...).

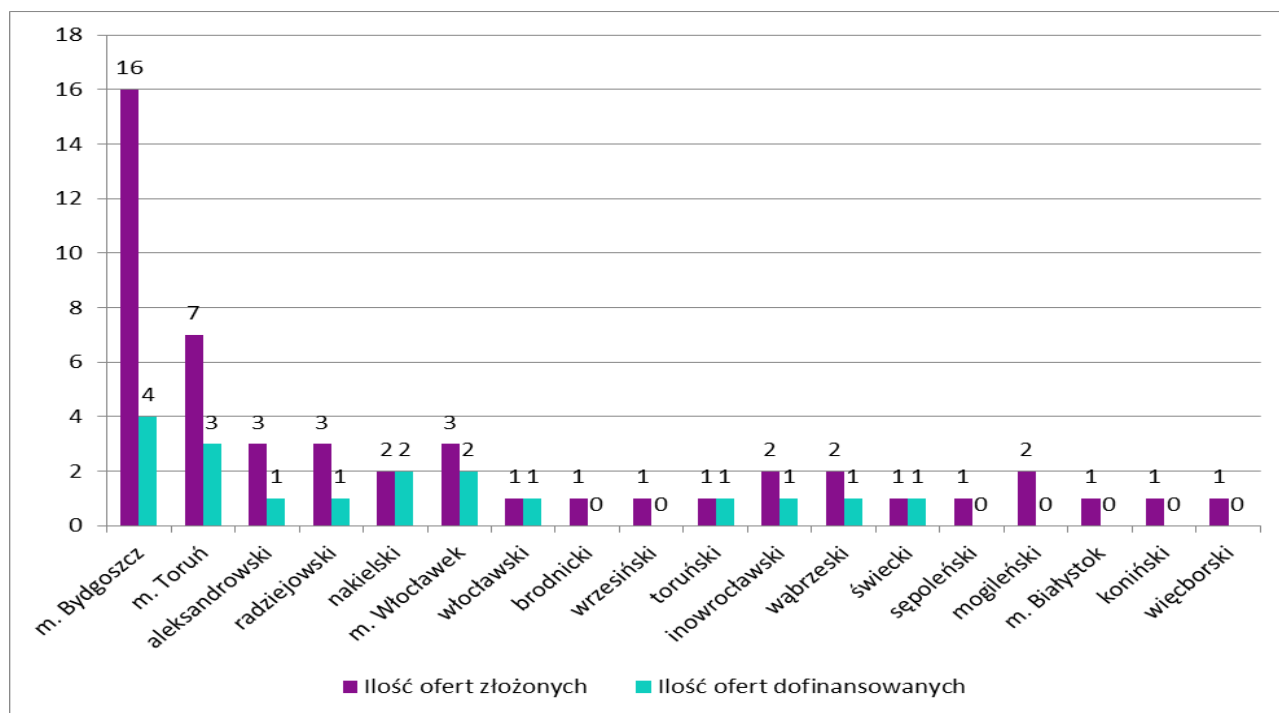
W zakresie finansowym, w 2019 r. Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego zlecił realizację zadań związanych z rehabilitacją zawodową i społeczną organizacjom pozarządowym w trybie pozakonkursowym oraz w ramach dwóch konkursów ofert. Konkurs nr **15/2019** i tryb pozakonkursowy finansowany był ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych będących w dyspozycji Województwa Kujawsko-Pomorskiego, natomiast konkurs nr **17/2019** finansowany był ze środków budżetu województwa.

Na działanie 1.4 realizowane w ramach otwartych konkursów ofert i trybu uproszczonego zawarto 18 umów, w tym:

- w otwartym konkursie ofert Nr 15/2019 pn. „Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych” – 10 umów,
- w otwartym konkursie ofert Nr 17/2019 pn. „Zwiększenie dostępu osób z niepełnosprawnością do leczenia specjalistycznego, terapii i rehabilitacji” – 5 umów,
- w trybie pozakonkursowym – 3 umowy.

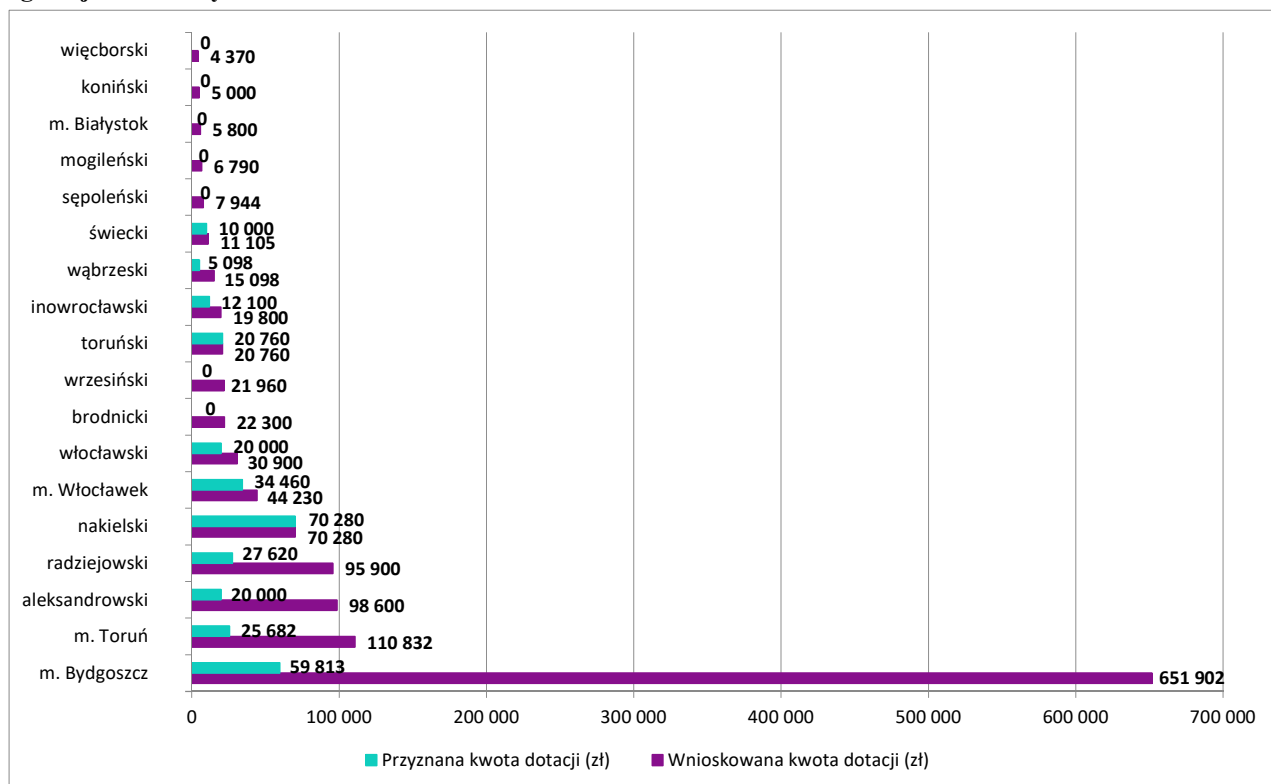
Łączne zestawienie złożonych ofert i przyznanych środków na realizację zadań, z podziałem na powiaty wg miejsca siedziby oferenta przedstawia Wykres nr 4 i nr 5.

Wykres 4. Zestawienie złożonych ofert na realizację zadań z podziałem na powiaty wg miejsca siedziby oferenta



Opracowanie własne: Departament Spraw Społecznych, Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych

Wykres 5. Wartość wnioskowanego i przyznanej dotacji na realizację zadań z podziałem na powiaty wg miejsca siedziby oferenta



Opracowanie własne: Departament Spraw Społecznych, Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych

Zarząd WK-P przyjął do realizacji 18 ofert. Natomiast 31 ofert zostało odrzuconych ze względu na braki formalne nie podlegały ocenie merytorycznej. O odrzuceniu oferty złożonej przez miasto Białystok zadecydowały względy terytorialne.

Kwota środków wykorzystana została przez realizatorów zadania w 100%.

DZIAŁANIE 1.5 Zlecenie fundacjom i organizacjom pozarządowym zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej w ramach trybu uproszczonego.

Do dnia 31 grudnia 2019 r. w ramach trybu uproszczonego wpłynęło 5 ofert, zgodnie z art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. poz. 450, z późn. zm.), z czego Zarząd WK-P po ich rozpatrzeniu przyjął do realizacji 3 oferty, 2 oferty zostały odrzucone ze względu na braki formalne. W ramach trybu uproszczonego łączna kwota wydatkowana ze środków PFRON wynosiła **20 911,00 zł**.

Tabela 1. Zbiornicze zestawienie zadań realizowanych w ramach dwóch otwartych konkursów ofert i trybu pozakonkursowego

Lp.	Numer i nazwa konkursu	Ilość złożonych ofert	Ilość ofert, na które przekazano dofinansowanie	Wysokość przyznanych środków (zł)		Wysokość wykorzystanych środków (zł)
				PFRON	Budżet woj.	
1	2	3	4	5	6	7
1	Konkurs ofert nr 15/2019 pn. „Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych” (środki PFRON)	28	10	184 902,00	0,00	184 902,00
2	Tryb pozakonkursowy pn. „Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych” (środki PFRON)	6	3	20 911,00	0,00	20 911,00
3	Konkurs ofert nr 17/2019 pn. „Zwiększenie dostępu osób z niepełnosprawnością do leczenia specjalistycznego, terapii i rehabilitacji (środki budżetu Województwa)	15	5	0,00	100 000,00	100 000,00
Łącznie		49	18	305 813,00		305 813,00

Opracowanie własne: Departament Spraw Społecznych, Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych

DZIAŁANIE 1.6. Promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego i zawodowego.

Finansowane ze środków PFRON

W 2019 r. zadanie związane z promowaniem aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego i zawodowego nie zostało ogłoszone w ramach otwartego konkursu ofert ze względu na osiągnięcie wartości docelowej wskaźnika założonego do realizacji w ramach programu: „Równe Szanse (...)” do 2020 roku.

Finansowane ze środków budżetu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

W ramach Działania 1.6 prowadzone były działania służące promowaniu osób z niepełnosprawnością, jako osób aktywnych, zarówno w życiu społecznym, jak i zawodowym. Realizacja zadania bezpośrednio przyczyniła się do przełamywania społecznych barier mentalnych i stereotypów dotyczących osób niepełnosprawnych. Ze środków budżetu województwa realizowanych zostało 10 projektów, w których udział wzięło ok. **8 073** osób, w tym **2 589** osób niepełnosprawnych. Na ich realizację przeznaczono kwotę w wysokości **150 000,00 zł**.

Infografika 2. Promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego i zawodowego - część 1



Opracowanie własne: Departament Spraw Społecznych, Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych

Infografika 3. Promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego i zawodowego - część 2



Opracowanie własne: Departament Spraw Społecznych, Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych

W 2019 r. osoby z niepełnosprawnością zwracały się z wnioskami o rozwiązywanie różnych problemów. Wnioski były kierowane pisemnie, za pośrednictwem poczty elektronicznej, telefonicznie oraz osobiście. Osoby z niepełnosprawnościami swoje problemy miały możliwość przedstawić podczas corocznie organizowanej Sesji Sejmiku Osób Niepełnosprawnych.

W sprawozdaniu przedstawiono 7 przykładowych różnych spraw, które sukcesywnie zostały rozwiązane.

Zakres zagadnień przedstawionych w interpelacjach dotyczył następujących obszarów/problemów:

- 1) opracowania katalogu wydatków określających przeznaczenie środków finansowych uzyskanych ze sprzedaży prac uczestników, Warsztatów Terapii Zajęciowej,
- 2) możliwości zakupu ulgowych biletów miesięcznych dla osób niepełnosprawnych powyżej 24 roku życia, poza obrębem miasta,
- 3) przystąpienia Województwa Kujawsko-Pomorskiego do programu „Partnerstwo dla osób z niepełnosprawnościami”,
- 4) wsparcie działań Kujawsko – Pomorskiego Forum WTZ w działaniach na rzecz poprawy i lepszego funkcjonowania Warsztatów Terapii Zajęciowej,
- 5) możliwości otrzymania dofinansowania na turnusy rehabilitacyjne przez dorosłe osoby z niepełnosprawnością,
- 6) wystąpienia do organów ustawodawczych w sprawie umożliwienia uzyskania środków finansowych z przeznaczeniem na remont oraz doposażenie placówek,
- 7) dofinansowania rozbudowy i dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych i przepisów PPOŻ budynku Warsztatu Terapii Zajęciowej.

Z uwagi na fakt, iż część przedstawionych wniosków wykraczała poza kompetencje Samorządu Województwa były one przekazane do odpowiednich instytucji, w tym m.in. Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwa Finansów, Gminy Miasta Torunia i Biura Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych.

Część problemów wskazanych w złożonych interpelacjach dotyczyła spraw o charakterze systemowym (rozwiązania formalno-prawne), spraw o charakterze indywidualnym oraz spraw dotyczących poprawy funkcjonowania infrastruktury placówek działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Przykładowe 9 spraw indywidualnych, które dotyczyły:

1. Wsparcia finansowego dla niepełnosprawnych studentów – w dniu 8 stycznia 2019 r. udzielono informacji drogą elektroniczną (e-mail);
2. Informacji z dnia 12 marca 2019 r. o pozytywnym zakończeniu sprawy zatrudnienia;

3. Prośby o ustalenie prawa do Pomocy – w piśmie nr SE-II.1610.9.3.2019 z 25 marca 2019 r. podano informacje o dostępnych bezpłatnych poradach prawnych na terenie miasta Bydgoszczy;
4. Prośby dotyczącej ustanowienia stanowiska latarnika sygnalisty – w piśmie nr SE-II.1610.9.4.2019 z dnia 17.04.2019r. zasugerowano skontaktowanie się z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Bydgoszczy;
5. Karty parkingowej;
6. Petycji w sprawie inwestycji pn. „Zielona Brama” – sprawę prowadził Departament Kultury i Edukacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego;
7. Prośby o pomoc i wskazówki – w piśmie nr SE-II.927.1.7.2019 z dnia 10 lipca 2019 r. podano informację o dostępnym programie „Opieki wytchnieniowej” oraz dane teleadresowe do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie;
8. Możliwości otrzymania dotacji na otwarcie firmy fotograficznej – w piśmie nr SE-II.927.1.8.2019 z dnia 2 sierpnia 2019 r. podano informację o programach Wojewódzkiego Urzędu Pracy oraz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dot. wsparcia przy rozpoczęciu działalności gospodarczej;
9. Likwidacji barier – pismem nr SE-II.W.927.1.9.2019 z dnia 23 września 2019 r. sprawa została przekazana Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Radziejowie do załatwienia według właściwości.

DZIAŁANIE 1.7. Współpraca z Zespołami Opiniodawczo-Doradczymi oraz Wojewódzką Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych

W okresie sprawozdawczym Wojewódzka Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych wydała łącznie 3 pozytywne opinie do spraw prowadzonych przez Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych, w tym:

- do projektów 2 Uchwał Sejmiku Województwa Kujawsko – Pomorskiego dotyczących:
 1. zmiany uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umów na okres dłuższy niż jeden rok budżetowy na dofinansowanie robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych;
 2. określenia zadań Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2020 roku;
- sprawozdania z realizacji programu pn. „Równe szanse (...)” za 2018 rok.

DZIAŁANIE 1.8. Wymiana doświadczeń w ramach organizowanych spotkań integracyjnych sektora pozarządowego

W dniach 2 października 2019 r. w ramach V Kujawsko-Pomorskiego Konwentu Regionalnego Osób z Niepełnosprawnościami w Bydgoszczy pracownik Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych brał czynny udział prowadząc panel dyskusyjny o tematyce „Wyzwania dla instytucji publicznych w zakresie dostępności dla Osób z Niepełnosprawnością, szczególnie w obszarze zatrudnienia oraz aktywności obywatelskiej”.

W dnia 21-22 listopada 2019 r. w Bydgoszczy odbyła się VIII ogólnopolska konferencja w ramach cyklu szkoleniowego: Wspieranie Wszechstronnego Rozwoju Dziecka pt.: „Matematyka NIEWI(a)DOMA”.

CEL 2 Poprawa dostępu osób niepełnosprawnych i ich otoczenia do informacji

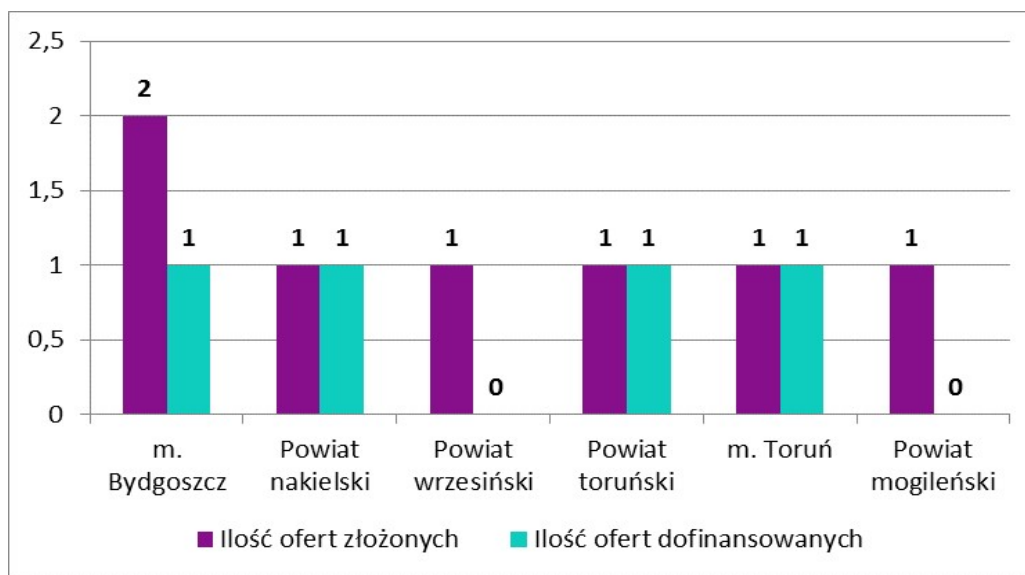
DZIAŁANIE 2.1 Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów i warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych

Działanie 2.1 zrealizowane zostało w ramach konkursu ofert nr 15/2019, którego celem była poprawa dostępu osób niepełnosprawnych z różnymi dysfunkcjami organizmu i ich otoczenia do informacji oraz usprawnienie i wspieranie tych osób w funkcjonowaniu w różnych środowiskach, w pełnieniu różnych ról społecznych oraz spełnianiu różnych potrzeb. W ramach działania ogłoszono konkurs ofert na 2 zadania pod nazwą:

- 1) organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów dla osób z niepełnosprawnością, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych – aktywizujących zawodowo i społecznie te osoby,
- 2) świadczenia usług wspierających, które mają na celu umożliwienie lub wspomaganie niezależnego życia osób niepełnosprawnych, w szczególności usług asystencji osobistej.

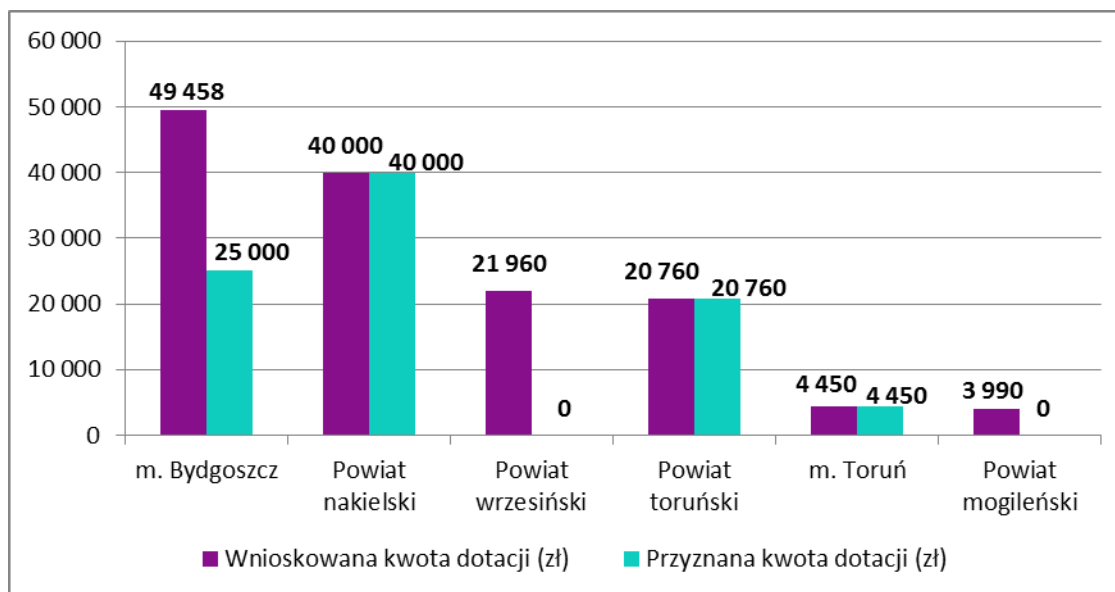
Na realizację zadania wpłynęło 6 ofert, z których 4 uzyskały dofinansowanie. Wysokość dofinansowania z podziałem na powiaty ilustruje Wykres nr 6 i nr 7.

Wykres 6. Zbiorne zestawienie ofert złożonych i dofinansowanych w ramach konkursu 15/2019 z podziałem na powiaty wg miejsca siedziby organizacji – organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów, grup (...)



Opracowanie własne: Departament Spraw Społecznych, Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych

Wykres 7. Wartość wnioskowanego i przyznanego dofinansowania w ramach konkursu 15/2019 z podziałem na powiaty wg miejsca siedziby organizacji – organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów, grup (...)



Opracowanie własne: Departament Spraw Społecznych, Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych

Uzyskany rezultat to wzrost wiedzy i umiejętności osób niepełnosprawnych w zakresie przezwycięzania ograniczeń wynikających z ich niepełnosprawności. Zestawienie beneficjentów projektu z podziałem na: liczbę osób niepełnosprawnych, miejsce zamieszkania, rodzaj niepełnosprawności w ramach powyższego działania, przedstawia Tabela nr 2.

Tabela 2. Zbiorcze zestawienie osób niepełnosprawnych będących beneficjentami projektu realizowanego w ramach konkursu ofert nr 15/2019 z podziałem na miejsce zamieszkania, rodzaj niepełnosprawności – organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów (...)

Lp.	Powiaty	Beneficjenci końcowi				Razem 3÷6
		Kobiety	Mężczyźni	Dziewczynki	Chłopcy	
1	2	3	4	5	6	7
1	toruński	21	7	34	23	87
2	bydgoski	20	8	-	-	28
3	nakielski	1	1	-	-	2
4	inowrocławski	16	7	-	-	23
5	golubsko-dobrzyński	1	-	-	-	1
6	brodnicki	-	-	5	2	7
7	grudziądzki	-	-	3	1	4
8	chełmiński	4	-	-	-	4
9	aleksandrowski	3	2	-	-	5
10	mławski	-	-	7	3	10
11	mogileński	-	-	3	-	3
12	nowomiejski	-	-	4	1	5
13	działdowski	-	-	8	6	14
14	radziejowski	12	12	4	3	31
15	świecki	6	-	-	-	6
16	tucholski	1	-	-	-	1
17	wąbrzeski	2	-	-	-	2
18	włocławski	3	1	-	1	5
19	żniński	14	5	-	-	19
1	Wieś	26	13	37	17	93
2	Miasto	74	35	31	24	164
1	Niepełnosprawność ruchowa	5	4	6	2	17
2	Autyzm/Asperger	-	-	-	-	-
3	Niepełnosprawność intelektualna	17	14	16	84	131
4	Niepełnosprawność psychiczna	-	-	-	-	-
5	Niepełnosprawność wzrokowa	47	23	-	-	70
6	Niepełnosprawność słuchowa	10	4	-	-	14
7	Niepełnosprawność inna	-	2	-	-	2
8	Osoby bez niepełnosprawności	-	-	-	-	23
SUMA		100	48	68	41	

Opracowanie własne: Departament Spraw Społecznych, Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych

Bezpośrednimi beneficjentami zadania było około **257 osób**, w tym **234** osób z niepełnosprawnościami. W tym największą (ponad 50%) grupę stanowiły kobiety i dziewczynki. Ze względu na rodzaj niepełnosprawności, największą grupę stanowili chłopcy z niepełnosprawnością intelektualną. Na realizację 2 zadania wpłynęły 4 oferty, z których 1 uzyskała dofinansowanie. Wysokość dofinansowania przedstawia Tabela nr 3.

Tabela 3. Zbiorcze zestawienie złożonych ofert i dofinansowanych w ramach konkursu nr 15/2019 z podziałem na powiaty wg miejsca siedziby organizacji – świadczenie usług wspierających, które mają na celu umożliwienie niezależnego życia osób niepełnosprawnych, w szczególności usług asystencji osobistej.

Miasto/Powiat	Ilość złożonych ofert	Wnioskowana kwota dotacji (zł)	Ilość ofert dofinansowanych	Przyznana kwota dotacji (zł)
m. Bydgoszcz	3	234 260,00	1	20 000,00
Powiat wrzesiński	1	21 960,00	-	-
RAZEM:	4	256 220,00	1	20 000,00

Opracowanie własne: Departament Spraw Społecznych; Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych

Bezpośrednimi beneficjentami 2 zadania było 10 osób z niepełnosprawnością. Zestawienie z podziałem na miejsce zamieszkania i rodzaj niepełnosprawności uczestników zadania przedstawia Tabela nr 4.

Tabela 4. Zbiorcze zestawienie osób niepełnosprawnych będących beneficjentami zadania realizowanego w ramach konkursu ofert 15/2019 - świadczenia usług wspierających – które mają na celu (...)

Lp.	Powiaty	Beneficjenci końcowi				Razem 3÷6
		Kobiety	Mężczyźni	Dziewczynki	Chłopcy	
1	2	3	4	5	6	7
1	bydgoski	-	1	-	1	2
2	nakielski	-	1	-	2	3
3	świecki	-	-	-	1	1
4	włocławski	-	-	-	1	1
5	żniński	-	1	1	1	3
1	Wieś	-	1	1	3	5
2	Miasto	-	2	-	3	5
1	Niepełnosprawność ruchowa	-	-	-	-	0
2	Autyzm/Asperger	-	3	1	6	10
3	Niepełnosprawność intelektualna	-	-	-	-	0
4	Niepełnosprawność psychiczna	-	-	-	-	0
5	Niepełnosprawność wzrokowa	-	-	-	-	0
6	Niepełnosprawność słuchowa	-	-	-	-	0
7	Niepełnosprawność inna	-	-	-	-	0

Opracowanie własne: Departament Spraw Społecznych ; Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych.

Celem podjętego zadania było usprawnienie i wspieranie osób niepełnosprawnych w funkcjonowaniu w różnych rolach, potrzebach i środowiskach. Uzyskany rezultat to przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, zwiększenie aktywności życiowej i zaradności osobistej. Na bazie Tabeli nr 4 można wywnioskować, że głównymi beneficjentami byli chłopcy z autyzmem / zespołem Aspergera.

DZIAŁANIE 2.2 Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów i warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych, opiekunów, kadry i wolontariuszy bezpośrednio zaangażowanych w proces rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych

W 2019 roku Działanie 2.2 realizowane było w ramach trybu uproszczonego finansowanego ze środków PFRON. Na działanie wydatkowano kwotę w łącznej wysokości **20 911,00 zł**. Między innymi Fundacja „Światło” z Torunia we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz lokalnymi organizacjami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami zorganizowała **Kujawsko-Pomorskie Edukacyjne Spotkanie Osób Niepełnosprawnych / II Toruński Edukacyjny Piknik Osób Niepełnosprawnych**. Zadanie w całości zostało opisane w Działaniu 1.6 na stronie 19.

DZIAŁANIE 2.3. Prowadzenie poradnictwa psychologicznego, społeczno-prawnego oraz udzielanie informacji na temat przysługujących uprawnień, dostępnych usług, sprzętu rehabilitacyjnego i pomocy technicznej dla osób niepełnosprawnych

W 2019 roku ze względu na osiągnięcie założonego w ramach programu: „Równe (...) do 2020 r”. wskaźnika, w ramach Działania 2.3 nie został ogłoszony konkurs ofert.

DZIAŁANIE 2.4. Organizowanie i prowadzenie szkoleń dla tłumacza języka migowego oraz tłumaczy-przewodników

W 2019 r. w ramach Działania 2.4 nie został ogłoszony nabór ofert.

Należy zaznaczyć, że zadanie w postaci dofinansowania ze środków PFRON usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika realizowane było przez samorządy powiatowe w ramach zadań na rzecz rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych wynikających z ustawy o rehabilitacji (...).

DZIAŁANIE 2.5. Dostosowanie stron internetowych do potrzeb osób niepełnosprawnych

W okresie sprawozdawczym nadal prowadzona była strona internetowa: niepełnosprawni.kujawsko-pomorskie.pl zawierająca informacje o zadaniach realizowanych przez Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych, działaniach na rzecz osób z niepełnosprawnościami podejmowanych lub finansowanych przez Samorząd Województwa. W 2019 r. główny nacisk

został położony na jasność i zrozumiałość języka oraz dostępność publikowanych materiałów i informacji. W okresie od początku stycznia do końca grudnia 2019 roku odnotowano **15 778** unikatowych wejść na stronę, co oznacza spadek o 7 299 wejść w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego.

CEL 3 Wyrównywanie szans w zakresie dostępności do kształcenia i zdobywania zawodu przez osoby niepełnosprawne

DZIAŁANIE 3.1. Likwidacja barier architektonicznych w placówkach edukacyjnych z uwzględnieniem zaplecza socjalno-bytowego

W 2019 r. Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych realizował 1 wniosek złożony przez Wyższą Szkołę Gospodarki w Bydgoszczy z zakresu likwidacji barier architektonicznych w placówkach edukacyjnych, z uwzględnieniem zaplecza socjalno-bytowego. Zadanie dotyczyło remontu szybu dźwigu windowego w Akademickim Centrum Medycznym przy szkole i zostało zrealizowane w ramach „Dofinansowania robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów”. W 2019 r. podjęte prace w tym zakresie, w całości zostały zakończone. Na zadanie przyznano dofinansowanie w kwocie **80 000,00 zł**.

Szczegółowe informacje na temat realizacji dofinansowania robót budowlanych znajdują się w opisie celu 5, działanie 5.2.

CEL 4 Zwiększenie możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych

Działanie 4.1. Zwiększenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności poprzez tworzenie i wspieranie działalności zakładów aktywności zawodowej

Na terenie województwa kujawsko-pomorskiego według stanu na dzień 31.12.2019 r. działało **9 Zakładów Aktywności Zawodowej**. Działają one w następujących miejscowościach: Bydgoszcz (organizator miasto Bydgoszcz), Białe Błota (organizator gmina Białe Błota), Brodnica (organizator powiat brodnicki), Wąbrzeźno (organizator Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski), Drzonowo (organizator gmina Lisewo), Radziejów (organizator powiat radziejowski), Tuchola (organizator powiat tucholski), Przyjezierze (organizator gmina Strzelno) oraz Włocławek (organizator miasto Włocławek). **Rysunek 1** przedstawia rozmieszczenie

Zakładów Aktywności Zawodowej w poszczególnych Powiatach na terenie województwa kujawsko - pomorskiego.

Rysunek 1. Zakłady Aktywności Zawodowej działające w 2019 r. w województwie kujawsko-pomorskim.



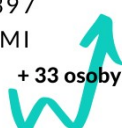
Infografika 4. Zakłady Aktywności Zawodowej w województwie kujawsko-pomorskim

ZAKŁADY AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ

524

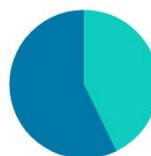
OSÓB ZATRUDNIONYCH, W TYM 397
OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

w tym:
173 kobiety
164 mieszkańców wsi



W 2019 ZATRUDNIENIE W
ZAZ WZROSŁO O 33 OSOBY

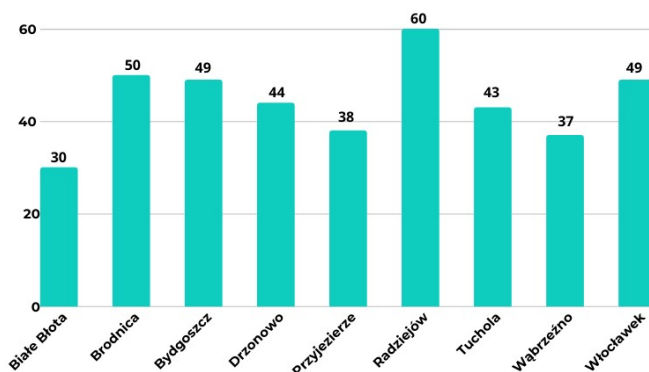
Znaczny
57.2%



Umiarkowany
42.8%

STRUKTURA ZATRUDNIENIA
WG. STOPNIA
NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

ZATRUDNIENIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W POSZCZEGÓLNYCH ZAZ



REZULTATY

W 2019 ROKU:

48 OSÓB OPUŚCIŁO
ZAKŁADY

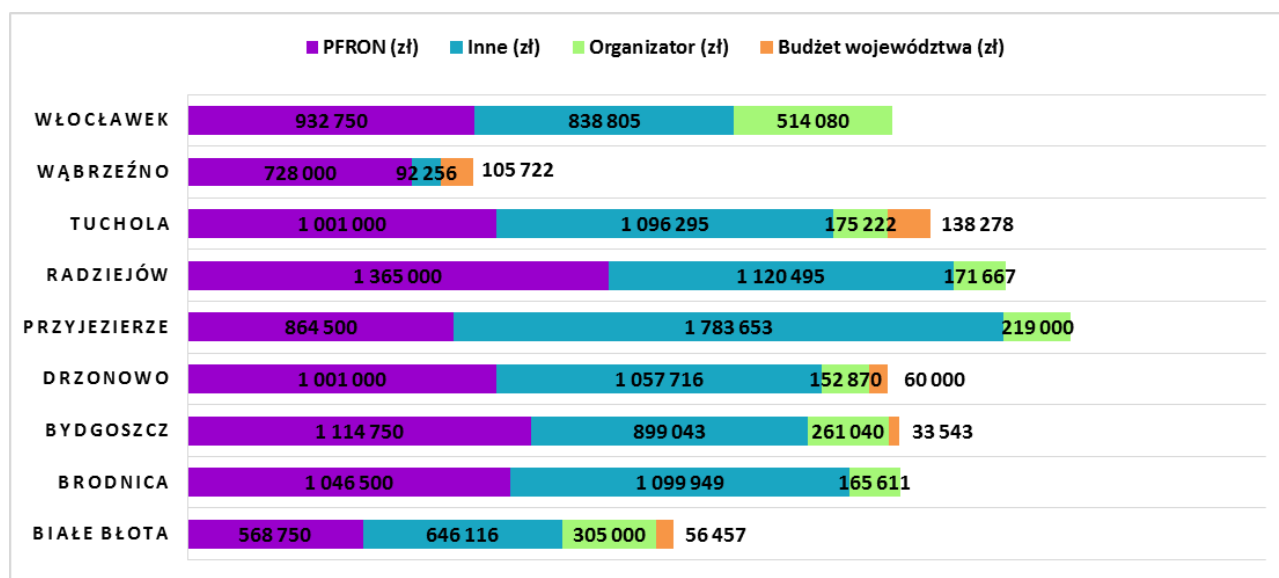
15 PODJĘŁO PRACĘ NA
OTWARTYM RYNKU PRACY

Samorząd Województwa w 2019 roku na dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej przekazał środki z:

- 1) Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w kwocie 8 622 250,00 zł
- 2) budżetu województwa w kwocie 394 000,00 zł zgodnie z art. 29 ust. 3 pkt 2 ustawy o rehabilitacji (...), który mówi o obowiązku finansowania kosztów działania zakładów aktywności zawodowej ze środków samorządu województwa w wysokości co najmniej 10%, (procentowy udział samorządu województwa w kosztach może być zmniejszony, pod warunkiem znalezienia innych źródeł finansowania).

Zestawienie środków finansowych przeznaczonych na koszty działania poszczególnych zakładów aktywności zawodowej w 2019 roku przedstawia poniższy Wykres nr 8.

Wykres 8. Zestawienie kosztów działania zakładów aktywności zawodowej w 2019 roku.



Opracowanie własne: Departament Spraw Społecznych, Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych.

W 2019 r. przekazane środki w łącznej wysokości **9 016 250,00 zł** wykorzystane zostały w **100%**. Koszt działania zakładów finansowane są również z innych źródeł tj z budżetów organizatora, prowadzonej działalności usługowej, realizacji różnych programów finansowanych ze środków PFRON. Łącznie w 2019 r. koszt działania wszystkich ZAZ wyniósł **19 615 069,00 zł**

DZIAŁANIE 4.2. Organizowanie i prowadzenie zintegrowanych działań na rzecz włączenia osób niepełnosprawnych w rynek pracy

W ramach ogłoszonego otwartego konkursu ofert nr 15/2019 na w/w zadanie związane z włączaniem osób niepełnosprawnych w rynek pracy, w szczególności przez:

1. doradztwo zawodowe,

2. przygotowanie i wdrożenie indywidualnego planu działania (droga życiowa i zawodowa),
3. prowadzenie specjalistycznego poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy, w celu przygotowania do aktywnego poszukiwania pracy i utrzymania w zatrudnieniu osób niepełnosprawnych wpłynęła 1 oferta z miasta Bydgoszczy. Oferta nie podlegała ocenie merytorycznej ze względu na braki formalne. W wyniku oceny formalnej oferta została odrzucona.

Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej zgodnie z kompetencjami wynikającymi z przepisów ustawy o rehabilitacji (...) realizowana jest również przez samorządy powiatowe, samorząd województwa kujawsko-pomorskiego oraz Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

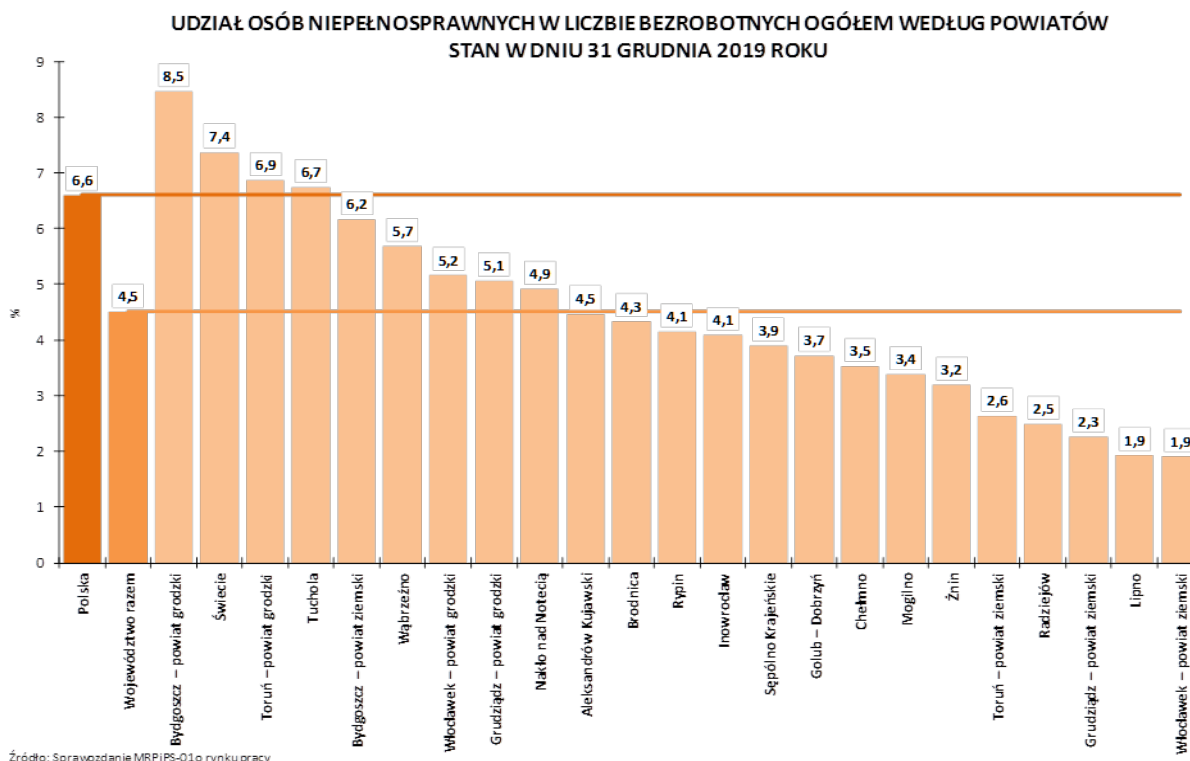
Na podstawie informacji przekazanych przez Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy w województwie kujawsko-pomorskim według stanu na dzień 31.12.2019 r. funkcjonowały łącznie **64 zakłady pracy chronionej**². W stosunku do roku ubiegłego nastąpił spadek o 7 zakładów pracy chronionej.

Według danych WUP w Toruniu na dzień 31.12.2019 r. w powiatowych urzędach pracy w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych pozostawało **2883** bezrobotnych niepełnosprawnych. Stanowili oni 4,5% ogółu bezrobotnych w województwie (tak samo jak przed rokiem)³.

Rozkład udziału osób niepełnosprawnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w poszczególnych powiatach województwa kujawsko – pomorskiego przedstawiona na wykresie nr 9.

² Informacja z Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy (27.02.2019 r.)

³ Wskaźnik ten dla całej Polski wyniósł 6,6%, o 0,3 pkt. proc. więcej niż przed rokiem. Dane z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

Wykres 9. Udział osób niepełnosprawnych w liczbie bezrobotnych ogółem według powiatów w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 r.

Opracowanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu

W odniesieniu do końca 2018 roku w województwie wystąpił spadek liczby bezrobotnych niepełnosprawnych o 353 osoby (10,9% podczas, gdy liczba bezrobotnych ogółem zmniejszyła się o 11,8%). W 2019 roku w powiatowych urzędach pracy w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowało się 5073⁴ bezrobotnych niepełnosprawnych (o 8,2% mniej niż w roku poprzednim)⁵.

Powiatowe urzędy pracy pozyskały w 2019 roku dla osób z niepełnosprawnością **2917 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej** (o 20,3% mniej niż w roku poprzednim).

Z ewidencji bezrobotnych niepełnosprawnych wyłączono **5 392** osoby, główną przyczyną wyłączeń z ewidencji bezrobotnych w tej grupie – podobnie jak w latach ubiegłych – było podjęcie pracy. W 2019 roku pracę podjęło **2 220** niepełnosprawnych bezrobotnych (o 10,4% mniej niż w roku poprzednim).

Z danych przedstawionych w tabeli nr 8 wynika, że podjęcia pracy przez osoby niepełnosprawne, dotyczy to zarówno zatrudnienia subsydiowanego i niesubsydiowanego,

⁴ W sprawozdaniu MRPIPS-01 wykazano 5520 osób, ponieważ nie uwzględnia się w nim osób, które nie posiadały lub nie okazały orzeczenia o niepełnosprawności w momencie rejestracji w PUP.

⁵ Dane z Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

stanowiły 41,2% ogółu odpływu z bezrobocia osób niepełnosprawnych (w poprzednim roku – 42,1%), dla ogółu bezrobotnych udział ten wyniósł 49,6%. W ramach **zatrudnienia niesubsydiowanego podjęło pracę 1857 osób niepełnosprawnych, czyli 83,6%** (w porównaniu do 2018 r. o 114 osób mniej – 5,8%). Natomiast **pracę subsydiowaną podjęło 363** bezrobotnych niepełnosprawnych (w porównaniu do 2018 r. o 144 osoby mniej – 20,6%). Wzrost liczby odnotowano tylko wśród podjęć na miejscach refundowanych ze środków PFRON (o 3 osoby, 10,3%).

Najwięcej osób niepełnosprawnych podjęło staże **247 osób. Szkolenia** rozpoczęło w 2019 roku **70** bezrobotnych niepełnosprawnych. **Prace społecznie użyteczne** podjęło **117** bezrobotnych niepełnosprawnych (o 22,0% mniej niż w roku poprzednim).

Z analizy struktury aktywizacji bezrobotnych niepełnosprawnych przedstawionej w **Tabeli nr 5** według form aktywizacji wynika, że częściej niż bezrobotni ogółem korzystali oni z prac społecznie użytecznych, a rzadziej brali udział w pozostałych formach⁶.

⁶ Dane z Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

Tabela 5. Aktywizacja niepełnosprawnych bezrobotnych w latach 2018-2019.

AKTYWIZACJA NIEPEŁNOSPRAWNYCH BEZROBOTNYCH W LATACH 2018-2019

Wyszczególnienie		2018 rok	2019 rok			
			zmiana		w %	
			osoby			
Podjęcie pracy	1	2 478	2 220	-258	-10,4	
z wiersza 1 z wiersza 2	praca subsydiowana	2	507	363	-144	-28,4
	na miejscach pracy refundowanych ze środków Funduszu Pracy	3	114	49	-65	-57,0
	w tym w zakładach pracy chronionej	4	0	0	0	.
	na miejscach pracy refundowanych ze środków PFRON	5	29	32	3	10,3
	w tym w zakładach pracy chronionej	6	4	5	1	25,0
	podjęcie działalności gospodarczej	7	35	30	-5	-14,3
	w tym w ramach bonu na zasiedlenie	8	0	0	0	.
	prace interwencyjne	9	77	58	-19	-24,7
	roboty publiczne	10	215	161	-54	-25,1
	praca poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	11	3	5	2	66,7
	praca w ramach bonu zatrudnieniowego	12	0	0	0	.
	praca w ramach świadczenia aktywizacyjnego	13	0	0	0	.
	praca w ramach grantu na telepracę	14	0	0	0	.
	praca w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	15	0	0	0	.
	praca w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 r. ż.	16	7	7	0	0,0
	rozpoczęcie realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego	17	13	14	1	7,7
	praca niesubsydiowana	18	1 971	1 857	-114	-5,8
	z wiersza 18	praca sezonowa	19	44	31	-13
pozostałe zatrudnienie		20	1 872	1 793	-79	-4,2
podjęcie działalności gospodarczej		21	63	35	-28	-44,4
Rozpoczęcie szkolenia	22	117	70	-47	-40,2	
w tym w ramach bonu szkoleniowego	23	1	0	-1	-100,0	
Rozpoczęcie stażu	24	292	247	-45	-15,4	
w tym w ramach bonu stażowego	25	0	0	0	.	
Rozpoczęcie przygotowania zawodowego dorosłych	26	0	0	0	.	
Rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej	27	150	117	-33	-22,0	
w tym w ramach PAI (Program Aktywizacja i Integracja)	28	12	1	-11	-91,7	
Skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych	29	0	0	0	.	

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-07 o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu

. - obliczenie wskaźnika nie jest możliwe

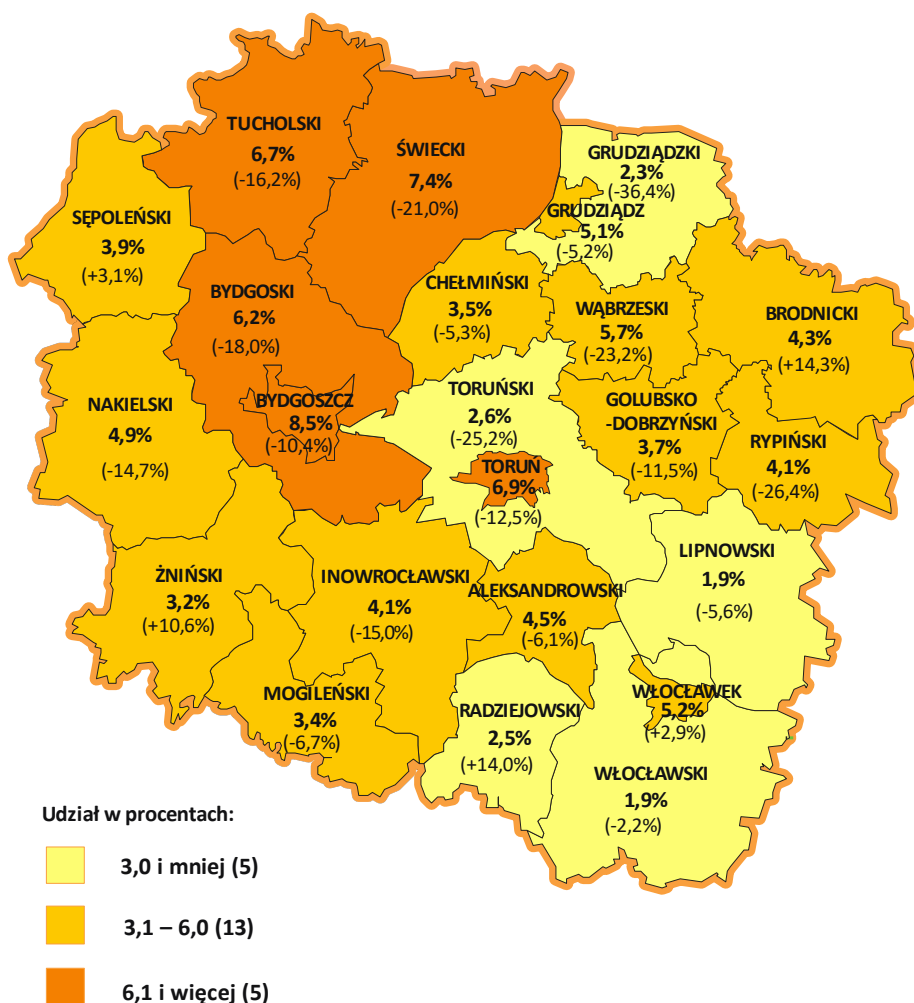
Opracowanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu

Łącznie w 2019 roku różne formy aktywizacji rozpoczęło 797 bezrobotnych niepełnosprawnych, co stanowiło 3,4% wszystkich bezrobotnych aktywizowanych w tych formach (w roku poprzednim było to odpowiednio: 1066 osób i 3,6%).

Rysunek 1 Udział bezrobotnych niepełnosprawnych według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego. Stan w końcu grudnia 2019 roku.

UDZIAŁ BEZROBOTNYCH NIEPEŁNOSPRAWNYCH WEDŁUG POWIATÓW WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

STAN W KOŃCU GRUDNIA 2019 ROKU



Polska: 6,6% (-6,0%)

Województwo

Kujawsko-Pomorskie: 4,5% (-10,9%)

(ZMIANA LICZBY BEZROBOTNYCH NIEPEŁNOSPRAWNYCH DO STANU W KOŃCU GRUDNIA 2018 ROKU)

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych ze sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

Opracowanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu

Poza osobami niepełnosprawnymi bezrobotnymi w rejestrach PUP, znajdują się również osoby niepełnosprawne poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu. Zgodnie z zapisami ustawy o rehabilitacji (...), osoba niepełnosprawna zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy jako poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu może korzystać na zasadach takich jak bezrobotni z usług lub instrumentów rynku pracy określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 roku o Promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1482, z późn. zm.). Wydatki na formy aktywizacji wymienione w ustawie o rehabilitacji (...), w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu, są finansowane tylko ze środków PFRON.

1) W tabeli nr 6 przedstawiono zbiorcze zestawienie zadań na rzecz rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych realizowane przez powiaty. Samorządy powiatowe dzięki organizowanym szkoleniom i przekwalifikowaniom umożliwiają osobom niepełnosprawnym zdobycie nowych umiejętności zawodowych, odnowienie już posiadanych kwalifikacji, co w ostateczności daje możliwość uzyskania wyższych kompetencji zawodowych zwiększających ich szanse na podjęcie zatrudnienia. Z kolei kierowanie osób niepełnosprawnych na staż do pracodawców, to niejednokrotnie pierwszy ich kontakt z pracą. Podczas stażu zdobywają cenne doświadczenie zawodowe, a pracodawca ma okazję poznać ich możliwości adaptacji w danej pracy oraz ocenić nabyte przez nich umiejętności wykonywania zadań na danym stanowisku pracy. Często staż kończy się propozycją zatrudnienia tej osoby niepełnosprawnej.

Środki skierowane do pracodawców na utworzenie stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych, to kolejna szansa na zdobycie przez nich zatrudnienia minimum na 36 miesięcy. W urzędach pracy środki PFRON mogą być też przeznaczone na zadanie związane z częściowym zwrotem miesięcznych kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy. Środki te w niejednym przypadku pozwalają na utrzymanie zatrudnienia danej osoby niepełnosprawnej, potrzebującej pomocy innego pracownika przy wykonywaniu niektórych czynności w pracy.

W związku z aktywizacją zawodową osób niepełnosprawnych bardzo ważną rolę w urzędzie pracy spełniają pośrednicy pracy i doradcy zawodowi. Ich zadaniem jest nie tylko pomoc przy wyborze odpowiedniego zatrudnienia, ale i pośrednictwo między pracodawcą, a osobą niepełnosprawną – przyszłym pracownikiem.

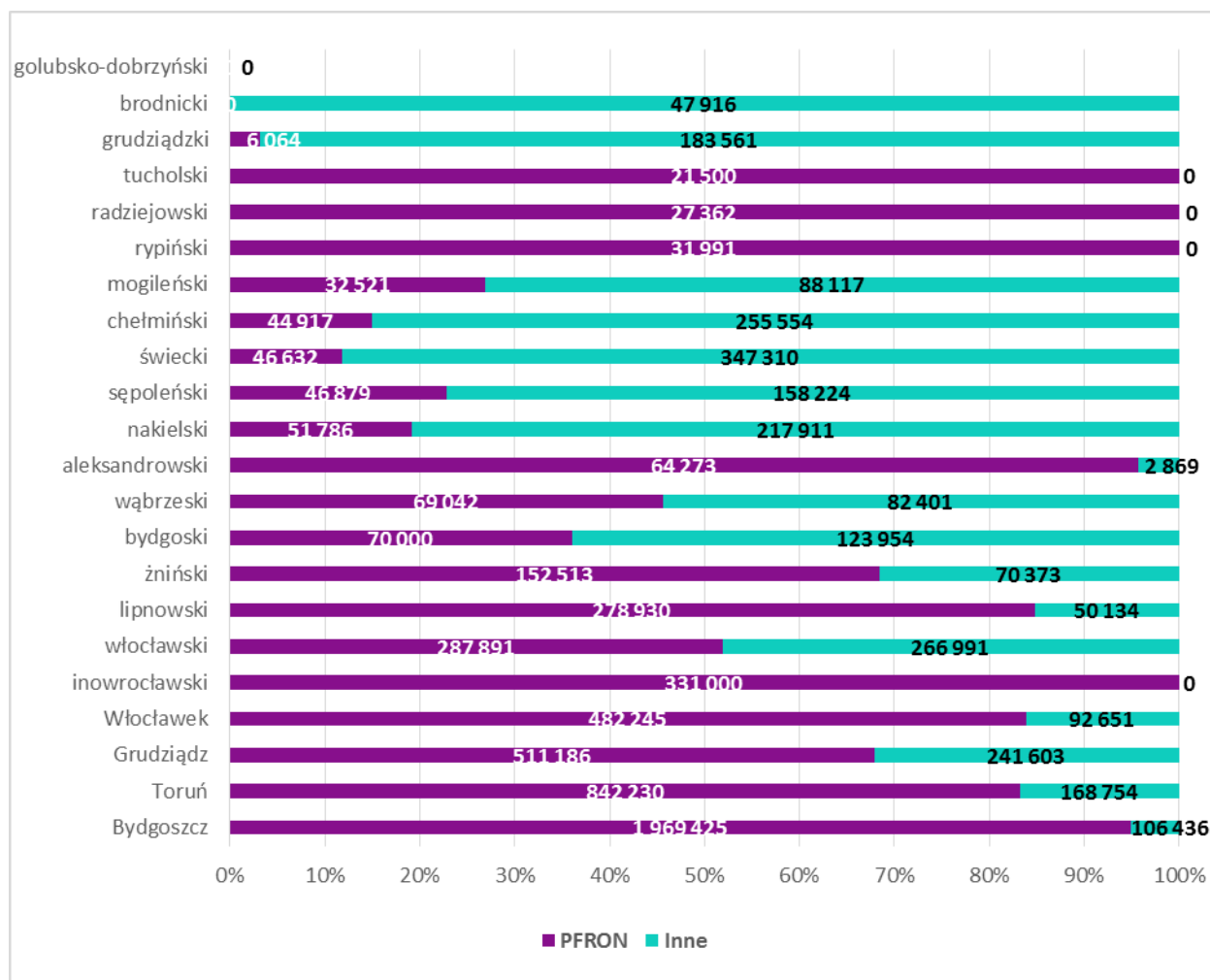
11	Zwrot miesięcznych kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu	art. 26d, ust. 1, pkt 1	0	2	2	2	3	0	3	0	4 788,00	-
12	Zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy	art. 26c	0	47	42	44	51	25	19	7	1 762 500,00	49 000,00
13	Pośrednictwo pracy	art. 35a, ust. 1, pkt 9	0	0	0	4 568	2 029	1 207	768	54	-	-
	Poradnictwo zawodowe	art. 35a, ust. 1, pkt 9	0	0	0	648	663	442	215	6	-	-
14	Szkolenia oraz przekwalifikowanie osób niepełnosprawnych	art. 35a, ust. 1, pkt 9	0	34	30	23	35	21	13	0	11 367,45	35 322,42
15	Kierowanie osób niepełnosprawnych, które wymagają specjalistycznego programu szkolenia oraz rehabilitacji leczniczej i społecznej, do specjalistycznego ośrodka szkoleniowo-rehabilitacyjnego	art. 35a, ust. 1, pkt 10	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-
16	Doradztwo organizacyjno prawne i ekonomiczne w zakresie działalności gospodarczej lub rolniczej podejmowanej przez osoby niepełnosprawne	art. 35a, ust. 1, pkt 12	0	7	7	7	6	2	4	0	2 000,00	-
17	Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej zlecone przez powiaty fundacjom i organizacjom pozarządowym	art. 36	0	1	1	1	1	0	1	0	-	976,70

18	Zwrot kosztów szkolenia zatrudnionych osób niepełnosprawnych poniesionych przez pracodawcę	art. 41	0	22	21	2	21	1	20	0	51 478,85	-
19	INNE zadania, programy (wymienić jakie?) np. Program wyrównywania różnic między regionami, Aktywny samorząd, podać źródło finansowania, np. budżet gminy, powiatu, środki unijne		0	811	739	688	816	86	457	273	2 559 401,9	490 468,94
suma				1 296	1 200	6 357	4 031	1 975	1 705	351	5 368 386,02	2 504 759,66

Źródło: dane z 23 powiatów WK-P

Opracowanie własne: Departament Spraw Społecznych, Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych

Wykres 10. Zbiorcze zestawienie podziału środków finansowych na działania na rzecz rehabilitacji zawodowej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych realizowanych przez powiaty i finansowanych przez PFRON oraz pozostałe źródła w poszczególnych samorządach powiatowych w 2019 r.



Źródło: dane z 23 powiatów WK-P

Opracowanie własne: Departament Spraw Społecznych, Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych

W roku 2019 podobnie jak i w roku poprzednim najwięcej środków PFRON na działania w zakresie rehabilitacji zawodowej przeznaczyły: miasto Bydgoszcz, miasto Toruń, miasto Włocławek, powiat inowrocławski i miasto Grudziądz. Głównie realizowane działania skupiały się na usługach instrumentach rynku pracy, jak np. staże czy prace interwencyjne. Dotyczyło to przeszło **300** osób niepełnosprawnych. Środki finansowe przeznaczone dla pracodawców na wyposażenie stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych to kolejne zadanie, na które przeznaczono środki PFRON. Ogółem w województwie kujawsko-pomorskim utworzonych zostało **51** takich stanowisk. Część środków przyznano osobom niepełnosprawnym w ramach dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Działalność rozpoczęło **25** osób niepełnosprawnych z regionu. Niewielką ilość środków skierowano do pracodawców na zadania związane ze zwrotem miesięcznych kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy. Dzięki tym środkom zmniejszone zostały koszty pracodawcy związane z koniecznością zaangażowania innego pracownika do pomocy pracownikowi niepełnosprawnemu. Część środków PFRON przeznaczono też na szkolenia osób niepełnosprawnych poszukujących pracy.

2) Kolejną instytucją realizującą działania związane z rehabilitacją zawodową oraz zatrudnianiem osób niepełnosprawnych w roku 2019 był Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Szczegółowe zestawienie działań na rzecz rehabilitacji zawodowej oraz zatrudnienia osób niepełnosprawnych realizowanych przez PFRON, jako instytucji prezentują Tabele od nr 8 do nr 13. Jak z przedstawionych informacji wynika Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na pomoc w zakresie rehabilitacji zawodowej dla województwa kujawsko-pomorskiego przeznaczył środki Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych w wysokości **214 456 850,24 zł** czyli skupiał w swoim ręku ponad 90% wszystkich środków PFRON skierowanych na rehabilitację zawodową w regionie.

Tabela 7. Działania na rzecz rehabilitacji zawodowej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych realizowane przez PFRON w 2019 r. na podstawie ustawy o rehabilitacji (...) – refundacja obowiązkowych składek

Lp.	Nazwa zadania ustawowego / podstawa prawna	Nazwa powiatu	Liczba zakładów objętych wsparciem**	Liczba osób z niepełnosprawnością uwzględniając stopień niepełnosprawności			Kwota wydatków (zł)
				znaczny	umiarkowany	lekki	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Refundacja obowiązkowych składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe dla osób niepełnosprawnych prowadzących działalność gospodarczą (art. 25a, ust. 1, pkt.1)	aleksandrowski	48	5	19	25	166 357,29
		brodnicki	76	2	38	40	227 604,68
		bydgoski ziemski	89	5	45	40	295 759,48
		bydgoski grodzki	253	17	123	123	782 431,97
		chełmiński	33	3	26	6	132 589,40
		golubsko-dobrzyński	41	2	19	21	137 537,77
		grudziądzki ziemski	50	3	27	20	158 594,44
		grudziądzki grodzki	20	2	7	12	73 882,52
		inowrocławski	90	8	45	38	320 968,50
		lipnowski	58	6	38	15	199 024,53
		mogileński	23	2	10	12	76 616,51
		nakielski	49	7	22	22	163 395,81
		radziejowski	25	5	14	6	103 309,60
		rypiński	14	2	8	5	54 206,29
		sępoleński	35	1	21	15	85 498,41
		świecki	83	2	65	19	300 354,78
		toruński ziemski	70	2	16	53	202 786,25
		toruński grodzki	231	11	90	135	681 065,30
		tucholski	65	1	44	22	229 863,20
		wąbrzeski	46	1	32	13	174 866,09
włocławski ziemski	109	5	36	70	316 163,50		
włocławski grodzki	83	5	24	58	192 095,28		
żniński	36	1	14	23	103 067,13		
		suma	1 627	98	783	793	5 178 038,73

Źródło: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Opracowanie własne: Departament Spraw Społecznych, Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych

Tabela 8. Działania na rzecz rehabilitacji zawodowej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych realizowane przez PFRON w 2019 r. na podstawie ustawy o rehabilitacji (...) – refundacja składki na ubezpieczenia społeczne

Lp.	Nazwa zadania ustawowego / podstawa prawna	Nazwa powiatu	Liczba zakładów objętych wsparciem**	Liczba osób z niepełnosprawnością uwzględniając stopień niepełnosprawności			Kwota wydatków (zł)
				znaczny	umiarkowany	lekki	
1	2	3	4	5	6	7	8
2	Refundacja składki na ubezpieczenia społeczne rolników (wypadkowe, chorobowe, macierzyńskie oraz emerytalno-rentowe) dla niepełnosprawnego rolnika lub rolnika zobowiązanego do opłacenia składek za niepełnosprawnego domownika (art. 25a, ust.1, pkt 2)	aleksandrowski	3	0	3	0	2 787,00
		brodnicki	4	0	2	2	6 084,00
		bydgoski ziemski	1	0	1	0	1 623,00
		bydgoski grodzki	1	0	1	0	1 962,00
		chełmiński	1	0	1	0	476,00
		golubsko-dobrzyński	4	0	2	2	5 550,00
		grudziądzki ziemski	1	0	1	0	2 688,00
		grudziądzki grodzki	0	0	0	0	0,00
		inowrocławski	1	0	0	1	1 215,00
		lipnowski	5	0	3	2	7 281,00
		mogileński	2	0	1	1	1 423,00
		nakielski	4	0	2	2	4 381,00
		radziejowski	1	0	0	1	1 206,00
		rypiński	1	0	0	1	1 215,00
		sępoleński	12	0	8	4	13 719,00
		świecki	57	1	48	9	75 821,00
		toruński ziemski	3	0	0	3	4 053,00
		toruński grodzki	3	0	1	2	5 142,00
		tucholski	18	0	11	7	25 398,00
		wąbrzeski	7	0	4	3	10 290,00
włocławski ziemski	7	0	0	7	9 702,00		
włocławski grodzki	0	0	0	0	0,00		
żniński	7	0	0	7	8 842,50		
suma			143	1	89	54	190 858,50

**"Liczba zakładów objętych wsparciem" unikalna liczba osób na które wypłacono refundację składek, bez względu na posiadany stopień niepełnosprawności

Źródło: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Opracowanie własne: Departament Spraw Społecznych, Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych

Tabela 9. Działania na rzecz rehabilitacji zawodowej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych realizowane przez PFRON w 2019 r. na podstawie ustawy o rehabilitacji (...) – miesięczne dofinansowania do wynagrodzenia – znaczny

Lp.	Nazwa zadania ustawowego / podstawa prawna	Nazwa powiatu	ZPCH			Otwarty rynek		
			Liczba ZPCH objętych wsparciem	Liczba osób z niepełnosprawnością	Kwota wydatków (zł)	Liczba zakładów na otwartym rynku objętych wsparciem	Liczba osób z niepełnosprawnością	Kwota wydatków (zł)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
3	Miesięczne dofinansowanie do wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego zaliczonego do znacznego stopnia niepełnosprawności (art.26a, ust.1)	aleksandrowski	0	0	0,00	13	18	277 591,99
		brodnicki	1	1	10 747,37	10	35	356 481,53
		bydgoski ziemski	4	10	169 465,22	21	45	639 399,59
		bydgoski grodzki	20	411	5 897 890,49	109	287	5 045 676,24
		chełmiński	0	0	0,00	7	33	352 887,03
		golubsko-dobrzyński	0	0	0,00	5	6	113 433,50
		grudziądzki ziemski	0	0	0,00	11	12	160 333,55
		grudziądzki grodzki	1	2	39 150,00	5	4	74 717,89
		inowrocławski	2	5	123 354,24	20	21	312 734,09
		lipnowski	1	4	88 399,23	14	15	219 390,97
		mogileński	1	1	15 404,32	3	29	386 141,04
		nakielski	2	4	67 617,42	7	13	149 478,76
		radziejowski	1	6	96 124,65	16	49	398 968,73
		rypiński	0	0	0,00	3	2	43 200,00
		sępoleński	0	0	0,00	7	7	107 551,14
		świecki	1	1	22 851,76	24	35	426 631,87
		toruński ziemski	0	0	0,00	6	7	154 630,78
		toruński grodzki	9	39	744 943,70	54	66	997 281,73
		tucholski	2	5	94 107,15	5	31	373 288,66
		wąbrzeski	1	1	13 832,98	9	10	170 140,81
		włocławski ziemski	3	46	861 872,69	15	46	547 865,06
włocławski grodzki	2	6	120 140,69	11	56	839 983,90		
żniński	1	1	17 898,70	4	4	16 738,84		
		suma	58	597	8 756 202,83	362	820	11 018 553,55

Źródło: Państwowy Fundusz Rehabilitacyjny Osób Niepełnosprawnych

Opracowanie własne: Departament Spraw Społecznych, Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych

Tabela 10. Działania na rzecz rehabilitacji zawodowej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych realizowane przez PFRON w 2019 r. na podstawie ustawy o rehabilitacji (...)– miesięczne dofinansowania do wynagrodzenia – umiarkowany

Lp.	Nazwa zadania ustawowego / podstawa prawna	Nazwa powiatu	ZPCH			Otwarty rynek		
			Liczba ZPCH objętych wsparciem	Liczba osób z niepełnosprawnością	Kwota wydatków (zł)	Liczba zakładów na otwartym rynku objętych wsparciem	Liczba osób z niepełnosprawnością	Kwota wydatków (zł)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
5	Miesięczne dofinansowanie do wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego zaliczonego do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności (art. 26a, ust 1)	aleksandrowski	0	0	0,00	45	161	1 895 974,67
		brodnicki	1	21	237 682,26	38	95	967 221,90
		bydgoski ziemski	4	87	910 946,08	89	239	2 580 539,12
		bydgoski grodzki	28	3 434	38 013 957,89	371	2 421	26 897 304,08
		chełmiński	0	0	0,00	49	223	1 834 575,41
		golubsko-dobrzyński	1	9	95 591,95	19	42	482 813,18
		grudziądzki ziemski	2	29	375 000,78	49	122	1 141 549,58
		grudziądzki grodzki	3	70	793 864,70	22	64	632 968,14
		inowrocławski	2	18	193 770,93	100	200	2 248 002,44
		lipnowski	1	22	354 380,76	60	124	1 351 472,68
		mogileński	1	9	136 711,26	20	62	672 750,18
		nakielski	3	62	733 632,06	38	89	894 145,76
		radziejowski	1	32	342 612,19	40	127	1 242 553,88
		rypiński	0	0	0,00	18	46	481 004,42
		sępoleński	0	0	0,00	24	94	1 079 229,81
		świecki	1	30	563 292,28	130	627	6 751 385,58
		toruński ziemski	0	0	0,00	56	114	920 858,01
		toruński grodzki	10	363	4 375 427,43	191	531	5 562 244,74
		tucholski	4	242	3 254 646,21	58	245	2 725 051,23
		wąbrzeski	2	78	1 032 575,88	62	166	2 044 680,17
włocławski ziemski	4	467	6 661 377,90	59	172	1 901 462,44		
włocławski grodzki	2	72	1 016 269,17	54	555	5 116 392,96		
żniński	2	24	287 683,74	19	42	288 121,96		
		suma	72	5 069	59 379 423,47	1 611	6 561	69 712 302,34

Źródło: Państwowy Fundusz Rehabilitacyjny Osób Niepełnosprawnych

Opracowanie własne: Departament Spraw Społecznych, Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych

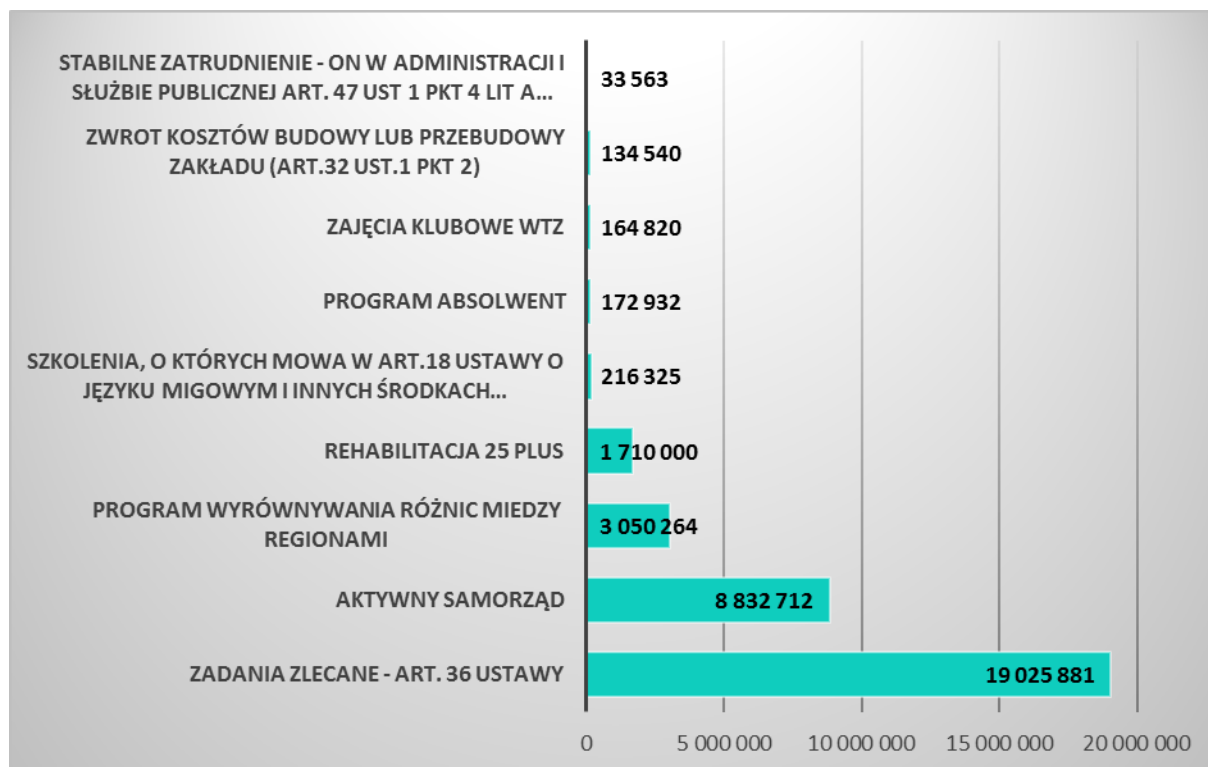
Tabela 11. Działania na rzecz rehabilitacji zawodowej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych realizowane przez PFRON w 2019 r. na podstawie ustawy o rehabilitacji (...) – miesięczne dofinansowania do wynagrodzenia –lekki

Lp.	Nazwa zadania ustawowego / podstawa prawna	Nazwa powiatu	ZPCH			Otwarty rynek		
			Liczba ZPCH objętych wsparciem	Liczba osób z niepełnosprawnością	Kwota wydatków (w zł)	Liczba zakładów na otwartym rynku objętych wsparciem	Liczba osób z niepełnosprawno- ścią	Kwota wydatków (w zł)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
6	Miesięczne dofinansowanie do wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego zaliczonego do lekkiego stopnia niepełnosprawności (art.26a, ust.1)	aleksandrowski	0	0	0,00	37	115	495 567,61
		brodnicki	1	14	41 888,75	27	95	430 297,68
		bydgoski ziemski	4	101	462 431,60	76	271	1 223 084,66
		bydgoski grodzki	28	661	3 007 635,55	244	1 650	8 434 343,46
		chełmiński	0	0	0,00	18	160	439 517,98
		golubsko-dobrzyński	1	10	54 725,40	18	45	221 910,22
		grudziądzki ziemski	2	22	108 115,52	33	96	370 341,80
		grudziądzki grodzki	3	29	170 977,92	14	56	250 357,89
		inowrocławski	2	13	70 017,10	50	92	423 432,19
		lipnowski	1	3	16 200,00	19	55	235 488,00
		mogileński	1	2	15 750,00	18	29	135 182,00
		nakielski	3	89	557 558,34	32	70	273 333,01
		radziejowski	1	5	13 350,00	21	41	192 080,41
		rypiński	0	0	0,00	19	117	453 376,10
		sępoleński	0	0	0,00	16	71	350 637,79
		świecki	1	4	18 272,38	55	218	983 639,80
		toruński ziemski	0	0	0,00	47	131	618 128,20
		toruński grodzki	10	222	1 287 695,90	160	553	2 665 457,69
		tucholski	4	56	263 961,97	37	93	364 363,34
		wąbrzeski	2	43	212 092,01	37	76	348 095,19
		włocławski ziemski	4	84	485 217,37	54	135	614 273,94
włocławski grodzki	2	22	167 169,56	50	356	1 385 885,13		
żniński	2	22	108 460,95	13	50	145 995,87		
		suma	72	1 402	7 061 520,32	1 095	4 575	21 054 789,96

Źródło: Państwowy Fundusz Rehabilitacyjny Osób Niepełnosprawnych

Opracowanie własne: Departament Spraw Społecznych, Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych

Wykres 11. Działania na rzecz rehabilitacji zawodowej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych realizowane przez PFRON w 2019 r. na podstawie ustawy o rehabilitacji (...)



Źródło: Państwowy Fundusz Rehabilitacyjny Osób Niepełnosprawnych

Opracowanie własne: Departament Spraw Społecznych, Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych

W okresie sprawozdawczym PFRON zrefundował: obowiązkowe składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe dla **1674 osób niepełnosprawnych** prowadzących działalność gospodarczą na kwotę **5 178 038,73 zł**; składki na ubezpieczenia społeczne rolników dla **144 niepełnosprawnych rolników** w kwocie **190 858,50 zł**. Na miesięczne dofinansowanie do wynagrodzenia **18 981 pracowników niepełnosprawnych** zaliczonych do różnych stopni niepełnosprawności przeznaczono środki PFRON w wysokości **177 756 384,40 zł**.

Na pozostałe zadania realizowane na podstawie ustawy o rehabilitacji (...) PFRON przeznaczył kwotę **31 331 677,47 zł**. Łącznie PFRON objął wsparciem **20 799** osób z niepełnosprawnościami przeznaczając kwotę w wysokości **214 456 959,10 zł**.

CEL 5 Zwiększenie potencjału w zakresie świadczenia usług na rzecz rehabilitacji osób niepełnosprawnych

DZIAŁANIE 5.1. Dofinansowanie regionalnych imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych wspierających ich aktywność w tych dziedzinach oraz promowanie uniwersalnych rozwiązań w zakresie dostępności

Działanie 5.1 w roku sprawozdawczym realizowane było ze środków PFRON w ramach trybu uproszczonego. Wpłynęło 5 ofert, z czego 3 oferty spełniły wymogi formalne i podlegały ocenie merytorycznej, uzyskując wymaganą ilość punktów.

Bezpośrednimi beneficjentami zadania było **około 813 osób** niepełnosprawnych. Impreza zorganizowana przez Fundację „Światło” pn. „II Wojewódzki Edukacyjny Piknik Osób Niepełnosprawnych” była imprezą otwartą. Pozostałe dwie: „Poznajemy Pojezierze Brodnickie” i „Grudniowe spotkania – świąteczny czas” należały do wydarzeń zamkniętych skierowanych do dzieci specjalnej troski oraz wychowanków Ośrodków Szkolno-Wychowawczych z Bydgoszczy i Torunia.

Zestawienie beneficjentów projektów realizowanych w ramach trybu uproszczonego, z podziałem na powiaty, wg miejsca ich zamieszkania przedstawia Tabela nr 12.

Tabela 12. Zbiorcze zestawienie osób niepełnosprawnych będących beneficjentami projektów realizowanych w ramach trybu uproszczonego, z podziałem na powiaty wg ich miejsca zamieszkania – organizowanie lokalnych i regionalnych imprez kulturalnych (...)

Lp.	Powiaty	Beneficjenci końcowi				Razem 3÷6
		Kobiety	Mężczyźni	Dziewczynki	Chłopcy	
1	2	3	4	5	6	7
1	bydgoski	-	-	92	109	201
2	toruński	118	228	72	108	596
3	żniński	-	-	-	4	4
4	nakielski	-	-	2	5	7
5	świecki	-	-	2	6	8
6	chełmiński	-	8	-	-	8
7	brodnicki	1	3	-	-	4
8	inowrocławski	5	15	-	-	20
9	wąbrzeski	13	22	-	-	35
1	Wieś	10	24	16	15	65
2	Miasto	126	253	152	217	748
1	Niepełnosprawność ruchowa	2	-	-	-	2
2	Autyzm/Asperger	-	-	-	-	-
3	Niepełnosprawność intelektualna	6	6	54	76	142
4	Niepełnosprawność psychiczna	5	13	-	-	18
5	Niepełnosprawność wzrokowa	-	-	52	78	130
6	Niepełnosprawność słuchowa	-	-	44	46	90
7	Niepełnosprawność inna	124	257	18	32	431

Opracowanie własne: Departament Spraw Społecznych, Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych

DZIAŁANIE 5.2. Dofinansowanie robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych (z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów)

Wnioski na zadanie przyjmowane są do 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadania.

Zgodnie z uchwałą Nr 11/400/19 z dnia 20 marca 2019 r. i uchwałą zmieniającą Nr 46/2085/19 z dnia 28 listopada 2019 r. Zarząd Województwa Kujawsko-pomorskiego przyznał:

- a) 6 podmiotom kwotę **1 611 803,00 zł** na realizację inwestycji jednorocznych zrealizowanych i rozliczonych w 2019 r.
- b) 3 podmiotom, z którymi podpisano umowy wieloletnie kwotę w wysokości **2 238 924,00 zł** (w przypadku umów wieloletnich, ostatnie etapy zadań przewidziane na rok 2020 finansowane będą wyłącznie ze środków własnych wnioskodawcy).

Gminie Miasto Bydgoszcz, która wystąpiła z wnioskiem dot. budowy Ośrodka Wsparcia dla niepełnosprawnych osób w podeszłym wieku, ze względu na opinię Prezydenta Miasta Bydgoszczy o dofinansowanie w ramach zadania z roku 2018 skierowanego dla DPS znajdującym się pod tym samym adresem - ze względu na wysoką kwotę **dofinansowania nie przyznano**.

Łącznie w 2019 r. w ramach dofinansowania robót budowlanych (...) zawarto **9** umów na kwotę **3 850 727,00 zł**. Przyznany limit środków w całości został rozdysponowany – wykonanie planu finansowego na ww. zadanie zrealizowane zostało na poziomie **100%**.

W roku 2019 r. w przypadku **2 wnioskodawców** zakończono inwestycje wieloletnie realizowane w latach 2018-2019 Gmina Miasto Bydgoszcz oraz w latach 2017-2019 Powiat Sępoleński. Etapy budowy wykonane w 2019 r. finansowane były wyłącznie ze środków własnych wnioskodawców.

Przyznane dofinansowanie na rok 2019 objęło **7 obiektów z terenu gmin miejskich i 2 obiekty z terenu gmin miejsko-wiejskich**.

Szacuje się, że bezpośrednio i pośrednio z efektów dofinansowania robót budowlanych przeprowadzonych i dofinansowanych w 2019 r. korzystać będzie **1300 osób z niepełnosprawnością**, z czego **673 osoby, to dzieci i młodzież**, a **420 osób to mieszkańcy wsi**.

Tabela 13. Zestawienie przyznanych dotacji ze środków PFRON będących w dyspozycji Samorządu Województwa w 2019 roku stan na dzień 31.12.2019 r.

L.P.	Nazwa wnioskodawcy	Miejsce realizacji zadania	Przedmiot dofinansowania	Kwota dofinansowania przyznana przez Zarząd w oparciu o kosztorys ofertowy (zł)	Gmina	Rodzaj gminy	Powiat
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Powiat Nakielski	Centrum Akceptacji i Aktywności w Paterku ul. Wyzwolenia 13 89-100 Paterek	Roboty budowlane związane z powstaniem Centrum Akceptacji i Aktywności Społecznej w Paterku	250 000,00	Nakło nad Notecią	miejsko-wiejska	nakielski
2.	Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy	Akademickie Centrum Medyczne przy Wyższej Szkole Gospodarki w Bydgoszczy ul. Naruszewicza 11 85-230 Bydgoszcz	Remont szybu dźwigu windowego w Akademickim Centrum Medycznym przy Wyższej Szkole Gospodarki w Bydgoszczy	80 000,00	m. Bydgoszcz	miejska	m. Bydgoszcz
3.	Europejskie Centrum Współpracy Młodzieży	Europejskie Centrum Współpracy Młodzieży Wola Zamkowa 12a /Św. Jakuba 3-5 87-100 Toruń	Przebudowa budynku przy Woli Zamkowej 12a /Św. Jakuba 3-5	450 000,00	m. Toruń	miejska	m. Toruń
4.	Gmina Miasto Bydgoszcz	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 3 ul. Graniczna 12 85-201 Bydgoszcz	Rozbudowa budynku szkoły o salę rehabilitacyjno-sportową wraz z łącznikiem i infrastrukturą techniczną	1 000 000,00	m. Bydgoszcz	miejska	m. Bydgoszcz
5.	Zgromadzenie Zakonne Małe Dzieło Boskiej Opatrzności-Orioniści Prowincja Polska	Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych im. Ks. Karola Sterpi ul. Narutowicza 40 87-865 Izbica Kujawska	Remont elewacji budynku domu pomocy społecznej	85 320,00	Izbica Kujawska	miejsko-wiejska	włocławski
6.	Powiat Chełmiński	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Chełmnie ul. Dworcowa 20-22 86-200 Chełmno	Budowa sali gimnastycznej przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Chełmnie	1 000 000,00	Chełmno	miejska	chełmiński

7.	Zgromadzenie Siostr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo Prowincja Chełmińsko-Poznańska	Dom Pomocy Społecznej prowadzony przez Zgromadzenie Siostr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo ul. Wojska Polskiego 128 86-100 Świecie	Adaptacja pomieszczeń piwnicznych na rzecz terapii zajęciowej dla osób niepełnosprawnych	45 000,00	Świecie	miejska	świecki
8.	Stowarzyszenie Sportu i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych „Start Bydgoszcz”	Kompleks Sportowy „ZAWISZA” ul. Gdańska 163 85-120 Bydgoszcz	Remont obiektów sportowo-rehabilitacyjnych dla potrzeb osób niepełnosprawnych - Kompleksu Sportowego „ZAWISZA”	788 924,00	m. Bydgoszcz	miejska	m. Bydgoszcz
9.	Kolejowy Szpital Uzdrawiskowy Spółka z o.o. w Ciechocinku	Kolejowy Szpital Uzdrawiskowy Spółka z o.o. w Ciechocinku Ośrodek „TURKUS” ul. Zdrojowa 7 87-720 Ciechocinek	Budowa dźwigu zewnętrznego dla potrzeb osób niepełnosprawnych i platformy dla osób niepełnosprawnych oraz przebudowa pokoi hotelowych w celu przystosowania ich dla potrzeb osób niepełnosprawnych na działce nr 725/5, 725/6, 726/3 i 726/4 położonej w Ciechocinku przy ulicy Zdrojowej 7	151 483,00	Ciechocinek	miejska	aleksandrowski
Razem:				3 850 727,00			

Opracowanie własne: Departament Spraw Społecznych, Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych

Tabela 14. Wykaz wnioskodawców, którym nie przyznano dofinansowania do robót budowlanych, dotyczących obiektów służących rehabilitacji w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów w roku 2019 (stan na dzień 31.12.2019 r.)

L.P.	Nr wniosku	Nazwa wnioskodawcy	Adres siedziby	Miejsce realizacji zadania	Przedmiot dofinansowania	Całkowity koszt realizacji zadania po weryfikacji wniosku (zł)	Deklarowany udział Wnioskodawcy (zł)	Kwota wnioskowana (zł)	Kwota dofinansowania przyznana przez Zarząd Województwa (zł)	Uwagi
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>
1.	SE-II.924.12.2018	Gmina Miasto Bydgoszcz	ul. Jezuicka 1 85-102 Bydgoszcz	Ośrodek Wsparcia dla Osób Niepełnosprawnych w Podeszłym Wieku w strukturze Zespołu Domów Pomocy Społecznej i Ośrodków Wsparcia w Bydgoszczy ul. Mińska 15a 85-402 Bydgoszcz	Budowa Ośrodka Wsparcia dla niepełnosprawnych osób w podeszłym wieku przy ul. Mińskiej 15a w Bydgoszczy	7 371 815,77	3 686 815,77	3 685 000,00	0,00	Inwestycja wieloletnia 2019-2020 Wnioskowane dofinansowanie: 1) 2019 r. - 1.842.500,00, 2) 2020 r. - 1.842.500,00
Razem:						7 371 815,77	3 686 815,77	3 685 000,00	0,00	X

Opracowanie własne: Departament Spraw Społecznych, Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych

DZIAŁANIE 5.3. Opiniowanie wniosków o wpis do rejestru ośrodków przyjmujących grupy turnusowe

Zgodnie z zapisami art. 35 ust. 1 pkt 9 ustawy o rehabilitacji (...) do zadań samorządu województwa należy opiniowanie wniosków o wpis do rejestru ośrodków, w których mogą odbywać się turnusy rehabilitacyjne dla osób z niepełnosprawnościami.

W roku sprawozdawczym pracownicy Wydziału Integracji Osób Niepełnosprawnych przeprowadzili 18 wizytacji w 17 ośrodkach ubiegających się o wpis do rejestru ośrodków przyjmujących grupy turnusowe, skierowane do osób z niepełnosprawnościami korzystających z dofinansowania ze środków PFRON. Złożonych 13 wniosków dotyczyło ośrodków, którym w okresie sprawozdawczym upływał 3-letni termin uprawniający do przyjmowania grup turnusowych. Natomiast 4 wnioski złożyły ośrodki po raz pierwszy w roku 2019. W wyniku przeprowadzonych wizytacji 16 wniosków zostało rozpatrzonych pozytywnie, natomiast 1 wniosek ze względu na niezgodność stanu faktycznego z danymi zawartymi we złożonym wniosku oraz niespełnieniu wymogów § 15 ust. 1 pkt 4 lit. a i e rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. Nr 230, poz. 1694 z późn. zm.) został odrzucony.

CEL 6 Zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do leczenia specjalistycznego, terapii i rehabilitacji

DZIAŁANIE 6.1. Prowadzenie rehabilitacji osób niepełnosprawnych w różnych typach placówek

Finansowane ze środków budżetu Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

W ramach konkursu ofert nr 17/2019, którego celem było prowadzenie rehabilitacji osób z niepełnosprawnością w warunkach domowych oraz w różnych typach placówek, wspieranie działań na rzecz wdrażania nowoczesnych metod diagnozy, terapii i rehabilitacji osób niepełnosprawnych. wpłynęło 15 ofert, z czego 5 otrzymało dofinansowanie. Dofinansowanie otrzymało:

- 1) Kujawsko-Pomorskie Stowarzyszenie „Razem możemy więcej” z Kcyni na zorganizowanie zajęć grupowych i indywidualnych dla osób z niepełnosprawnością intelektualną i autyzmem z powiatu toruńskiego, bydgoskiego i nakielskiego dla 50 osób,
- 2) Rehabilitacja bez Barrier z Inowrocławia na bezpłatną specjalistyczną rehabilitację w warunkach domowych dla 6 osób z mózgowym porażeniem dziecięcym,

- 3) Fundacja Aktywizacji i Integracji z gminy Nowe na masaże bańką chińską, wałkami wieloigłowymi oraz masaże Shantala/Shanta Body Touch w warunkach domowych dla 6 osób z niepełnosprawnością.
- 4) Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Przytulanka” z Radziejowa na prowadzone w formie zindywidualizowanych zajęcia terapeutyczne dla 11 osób z niepełnosprawnością ruchową,
- 5) Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Osób z Niepełnosprawnością „Radosny zakątek” z Aleksandrowa Kujawskiego na prowadzone w formie zindywidualizowanych zajęć fizjoterapie z elementami integracji sensorycznej dla 10 dzieci z niepełnosprawnością ruchową.

Beneficjentami zadania było **około 83 osób**. Podział ze względu na zamieszkanie beneficjentów i rodzaj niepełnosprawności ilustruje Tabela nr 15.

Tabela 15. Zbiorcze zestawienie osób niepełnosprawnych będących beneficjentami w ramach konkursu 17/2019 – prowadzenie rehabilitacji osób z niepełnosprawnością w warunkach domowych (...).

Lp.	Powiaty	Beneficjenci końcowi				Razem 3÷6
		Kobiety	Mężczyźni	Dziewczynki	Chłopcy	
1	2	3	4	5	6	7
1	aleksandrowski	-	-	5	4	9
2	bydgoski	-	1	-	-	1
3	inowrocławski	5	2	-	4	11
4	nakielski	-	-	2	17	19
5	radziejowski	2	-	2	2	6
6	świecki	2	1	1	2	6
7	toruński	3	9	1	10	23
8	włocławski	-	-	4	4	8
1	Wieś	7	9	7	23	46
2	Miasto	5	4	10	18	37
1	Niepełnosprawność ruchowa	7	8	7	11	33
2	Autyzm/Asperger	-	2	2	17	21
3	Niepełnosprawność intelektualna	4	2	1	2	9
4	Niepełnosprawność psychiczna	-	-	1	6	7
5	Niepełnosprawność słuchowa	-	-	-	-	0
6	Niepełnosprawność inna	1	1	4	7	13

Opracowanie własne: Departament Spraw Społecznych, Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych

DZIAŁANIE 6.2. Wyposażenie obiektów służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjny

Z uwagi na brak wznowienia przez PFRON programu Wyrównywanie Różnic Między Regionami obszar A, w zakresie wyposażenia obiektów służących rehabilitacji osób niepełno-

sprawnych w sprzęt rehabilitacyjny. Województwo Kujawsko-Pomorskie nie realizowało tego zadania.

DZIAŁANIE 6.3. Wspieranie dostępu dzieci i młodzieży do wczesnej wielospecjalistycznej interwencji w niepełnosprawność

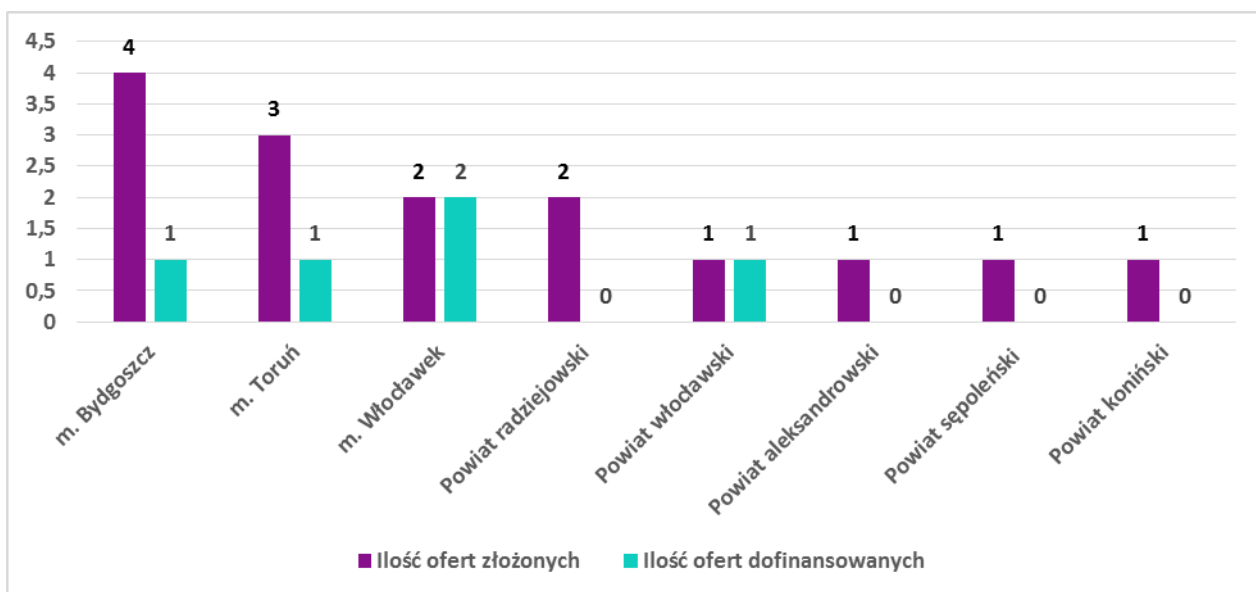
Samorząd Województwa w ramach środków z budżetu dokonał zakupu urządzenia do nauki chodu, które zostało przekazane w użyczenie Fundacji Złotowianka z siedzibą w Złotowie z przeznaczeniem dla podopiecznej Fundacji chorującej na Zespół Retta.

Oczekiwanym rezultatem jest ułatwienie i poprawa jakości życia dziecka mieszkańca naszego regionu.

DZIAŁANIE 6.4. Prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć, które mają na celu nabywanie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych, rozwijają umiejętności sprawnego komunikowania się z otoczeniem osób niepełnosprawnych

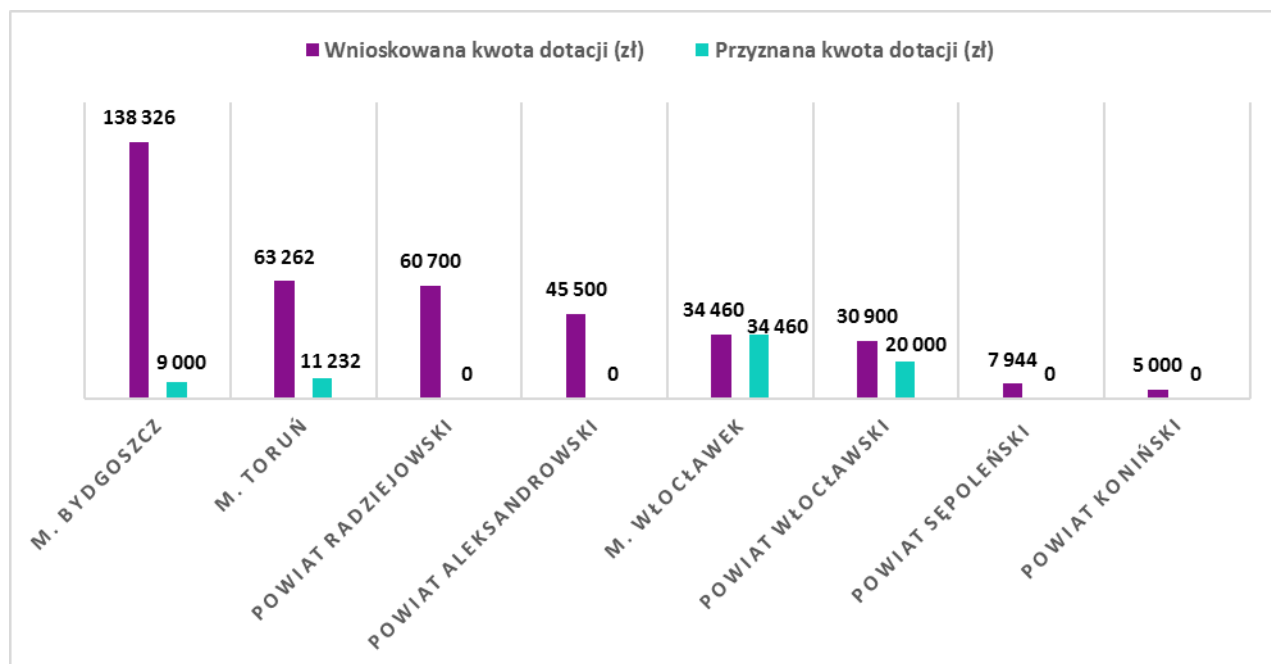
Działanie 6.4 realizowano w ramach konkursu ofert nr 15/2019, którego celem było zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji środowiskowej, które pomogą w rozwijaniu umiejętności w komunikowaniu się z otoczeniem, nabycie umiejętności do samodzielnego funkcjonowania, wzrost dostępu do placówek realizujących usługi rehabilitacyjne dla osób niepełnosprawnych, poprawa dostępu do rehabilitacji środowiskowej niepełnosprawnych mieszkańców województwa. Na zadanie wpłynęło **15** ofert, z czego **5** z nich otrzymało dofinansowanie. Wnioskowaną i otrzymaną wysokość dofinansowania w podziale na powiaty wg miejsca siedziby organizacji ilustruje Wykres nr 13.

Wykres 13. Zbiorcze zestawienie ofert złożonych i dofinansowanych w ramach konkursu 15/2019 z podziałem na powiaty wg miejsca siedziby organizacji – prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć (...)



Opracowanie własne: Departament Spraw Społecznych, Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych

Wykres 14. Wartość wnioskowanego i przyznanego dofinansowania w ramach konkursu 15/2019 z podziałem na powiaty wg miejsca siedziby organizacji – prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć (...)



Opracowanie własne: Departament Spraw Społecznych, Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych

Beneficjentami tego zadania były łącznie **94 osoby z niepełnosprawnościami**. Podział ze względu na zamieszkanie beneficjentów i rodzaj niepełnosprawności ilustruje Tabela nr 16.

Tabela 16. Zbiorcze zestawienie osób niepełnosprawnych będących beneficjentami w ramach konkursu 15/2019 z podziałem na powiaty wg miejsca siedziby organizacji – prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć (...)

Lp.	Powiat / Niepełnosprawność	Beneficjenci końcowi				Razem 3÷6
		Kobiety	Mężczyźni	Dziewczynki	Chłopcy	
1	2	3	4	5	6	7
1	bydgoski	12	10	-	-	22
2	toruński	4	13	-	-	17
3	nakielski	-	1	-	-	1
4	aleksandrowski	1	-	1	-	2
5	włocławski	17	8	7	15	47
6	lipnowski	-	-	-	1	1
7	radziejowski	-	-	3	-	3
8	wąbrzeski	-	1	-	-	1
1	Wieś	5	6	7	11	29
2	Miasto	29	27	4	5	65
1	Niepełnosprawność ruchowa	13	15	3	3	34
2	Autyzm/Asperger	1	3	3	3	10
3	Niepełnosprawność intelektualna	16	9	3	3	31
4	Niepełnosprawność psychiczna	1	2	-	-	3
5	Niepełnosprawność wzrokowa	-	-	1	-	1
6	Niepełnosprawność słuchowa	-	-	1	-	1
7	Niepełnosprawność inna	3	4	-	-	7

Opracowanie własne: Departament Spraw Społecznych, Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych

DZIAŁANIE 6.5. Wspieranie działań na rzecz wdrażania nowoczesnych metod diagnozy, terapii i rehabilitacji osób niepełnosprawnych

Na realizację działania 6.5 ogłoszono otwarty konkurs ofert nr 17/2019. Celem konkursu było zwiększenie dostępu osób z niepełnosprawnością do leczenia specjalistycznego, terapii i rehabilitacji. Na działanie realizowane wyłącznie ze środków budżetu województwa nie wpłynęła żadna oferta.

Kontrole i wizytacje realizowanych zadań

Na podstawie ustawy o rehabilitacji (...) i uchwały Nr 27/942/14 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 2 lipca 2014 r. w sprawie trybu i sposobu kontroli umów zawieranych przez Województwo Kujawsko-Pomorskie w ramach środków przyznanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, jak również w oparciu o zapisy zawieranych umów o dofinansowanie zadań ze środków PFRON, zatwierdzony przez Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego plan kontroli na 2019 r. pracownicy Wydziału Integracji Osób Niepełnosprawnych, Departamentu Spraw Społecznych w 2019 r. przeprowadzili **9 kontroli, w tym:**

- 1 kontrolę w ramach realizacji zadania „dofinansowanie robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów”. Kontrola obejmowała sprawdzenie oddania obiektu

do użytkowania i przeznaczenia na cele rehabilitacyjne osób niepełnosprawnych, umieszczenia w widocznym miejscu trwałej tablicy informującej o dofinansowaniu inwestycji przez Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego ze środków PFRON oraz zgodności wykonanych robót budowlanych z dokumentacją inwestycyjną przedstawioną do rozliczenia zadania. W związku ze stwierdzonymi uchybieniami, w protokole wpisano zalecenia pokontrolne.

- **5** kontroli w ramach realizacji zadania „zlecenie realizacji zadań w ramach art. 36 ustawy o rehabilitacji zawodowej (...)”. Zakres kontroli obejmował m.in. sprawdzenie dokumentacji merytorycznej związanej z prowadzeniem rehabilitacji, z uwzględnieniem naboru do udziału w zadaniach, a także wywiązywanie się przez Zleceniobiorców z zapisów zawartych z Województwem umów w zakresie prowadzenia działań informacyjno-promocyjnych związanych z otrzymanym wsparciem ze środków PFRON, będących w dyspozycji Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego. W przypadku trzech podmiotów sformułowano zalecenia pokontrolne i jednemu podmiotowi udzielono ogólnych wskazówek nt. realizacji ofert, a w szczególności właściwego prowadzenia dokumentacji projektu i ich opisów.
- **3** kontrole realizacji umów na zadanie „dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej”. Zakres kontroli obejmował sprawdzenie wykonania wcześniej sformułowanych zaleceń pokontrolnych, dokumentów źródłowych będących podstawą sporządzenia informacji o wydatkowaniu środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przekazanych przez Województwo na działanie Zakładów Aktywności Zawodowej w latach 2016-2017, zgodności przygotowanej dokumentacji merytorycznej związanej z prowadzoną działalnością z zapisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 grudnia 2007 r. w sprawie zakładów aktywności zawodowej (Dz. U. z 2012, poz. 850). W wyniku przeprowadzonych kontroli, dwie placówki otrzymały zalecenia pokontrolne.

W 2019 r. przeprowadzono również **33 wizytacje**:

- **15** wizytacji w ramach realizacji zadania „dofinansowania robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów”, w ramach których:
 - w **3** przypadkach sprawdzano zasadność oraz zaawansowanie robót budowlanych w związku ze złożonymi pismami o możliwość wsparcia w ramach zadania,

- w **11** przypadkach sprawdzano wykonanie robót budowlanych, których zakres został przedstawiony do rozliczenia zgodnie z zawartymi w latach 2017-2019 umowami na dofinansowanie,
- w **1** przypadku sprawdzano stan zaawansowania robót budowlanych w trakcie realizacji umowy na dofinansowanie zawartej w 2019 r.
- **18** wizytacji, w ramach których sprawdzano zgodność danych zawartych we wniosku w sprawie wpisu do rejestru ośrodków przyjmujących grupy turnusowe, zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. Nr 230, poz. 1694).

Monitorowanie realizacji programu w 2019 roku

Zgodnie z założeniami wojewódzkiego programu pn. „Równe szanse. Program działania na rzecz osób niepełnosprawnych do 2020 r.” corocznie prowadzony jest monitoring jego realizacji, analizowane są uzyskiwane wskaźniki oraz na ich podstawie planowane są działania w kolejnym roku. Przedstawione informacje zawierają dane nt. wspierania działań na rzecz osób z niepełnosprawnością – mieszkańców województwa z departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, podległych jednostek organizacyjnych, PFRON, samorządów z całego województwa oraz Kujawko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Działania z zakresu rehabilitacji zawodowej realizowały też niektóre departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Departament Kultury i Edukacji w ramach rehabilitacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami dofinansował 5 przedsięwzięć na rzecz osób z niepełnosprawnościami w łącznej kwocie **73 800,00 zł**. W zadaniach tych uczestniczyło **200 osób z niepełnosprawnościami**.

Z kolei z informacji przedstawionych przez Departament Infrastruktury Drogowej **3 osoby z niepełnosprawnościami** zatrudnione zostały w Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego. Natomiast **7 osób** uzyskało uprawnienia do kierowania pojazdami kategorii B na co departament przeznaczył kwotę **2 210,00 zł**.

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014 – 2020 wszystkie wnioski o dofinansowanie projektu otrzymujące dofinansowanie w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) musiały spełnić standardy „dostępności”. Według Departamentu Wdrażania RPO potencjalnie każdy projekt, który otrzymał dofinansowanie z EFRR spełniał definicję „rehabilitacji społecznej”. Z przedstawionych informacji

przez Departament Wdrażania RPO wynika, że **138 osób z niepełnosprawnością** otrzymało dofinansowanie w łącznej wysokości **2 017 835,58 zł**

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu poinformował, że w 2019 roku nie realizował działań, zadań ani projektów unijnych, które zajmowały się rehabilitacją zawodową i społeczną osób z niepełnosprawnością.

Informacje przekazane przez WUP i PFRON znajdują się w opisie celu 4, działania 4.2, natomiast zadania realizowane przez Wojewodę w opisie *Zadania na rzecz rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych podejmowane przez pozostałych Realizatorów Programu*.

W Tabeli nr 18 przedstawiony jest stopień osiągniętych wskaźników. Z analizy danych można wywnioskować wartości, których wskaźników przekroczyły już poziom docelowy, planowany do osiągnięcia do 2020 r. a których wartość jest na stosunkowo niskim poziomie. Odchylenia w realizacji niektórych wskaźników wynikają w głównej mierze z podaży ofert na realizację zadania publicznego składanych przez organizacje pozarządowe w ogłaszanych poszczególnych naborach. Warto także wskazać, iż część uruchamianych naborów nie cieszyła się zainteresowaniem wśród potencjalnych grantobiorców, co ostatecznie przełożyło się na niesatysfakcjonujący poziom realizacji niektórych wskaźników monitorujących program Równe szanse (...). Wskaźniki w wierszach, które nie zostały jeszcze osiągnięte, wyróżnione zostały kolorem.

Tabela 17. Tabela monitorowania realizacji programu pn. „Równe szanse. Program działania na rzecz osób niepełnosprawnych do 2020 roku”

Tabela monitorowania realizacji programu pt. „Równe szanse. Program działania na rzecz osób niepełnosprawnych do 2020 roku”													
Lp.	Wskaźnik	Źródło danych	Wartość osiągnięta w										Wartość docelowa do 2020 r.
			2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015	2016	2017 r.	2018 r.	2019 r.	Łącznie	
Cel 1: Budowanie pozytywnych postaw społecznych w stosunku do osób niepełnosprawnych oraz pogłębianie wiedzy na temat ich potrzeb													
1	Informacja zbiorcza na temat działań na rzecz osób niepełnosprawnych	dane przekazane przez: - Wojewódzki Urząd Pracy, - samorządy powiatowe, PFRON, umowy zawarte i rozliczone: -z zakładami aktywności zawodowej, -na dofinansowanie robót budowlanych, -z organizacjami pozarządowymi	1	2	1	10	11	14	18	21	10	86	10
2	Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjnych w ramach zadań zleczanych	sprawozdania z realizacji umów zawartych z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, fundacjami	1	0	1	2	2	2	1	0	0	9	50
3	Liczba opracowanych materiałów promocyjno-informacyjnych oraz wydanych publikacji	sprawozdania z realizacji umów zawartych z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, fundacjami	3	11	3	5	8	6	15	15	12	78	60
4	Część nakładu publikacji, materiałów promocyjno-informacyjnych przekazana adresatom (w formie papierowej lub elektronicznej), dla których zostały opracowane	sprawozdania z realizacji umów zawartych z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, fundacjami		95%	100%	95%	100%	100%	100%	100%	0%	100%	95%

5	Liczba osób niepełnosprawnych jako beneficjentów realizowanych zadań w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej	sprawozdania z realizacji umów zawartych m.in. z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, fundacjami	3 744	3 089	5 128	11 236	5 959	5 026	4 017	9 560	7 334	49 134	30 000
6	Liczba złożonych ofert, które uzyskały wymagane minimum punktowe w ocenie formalnej i merytorycznej	Rejestry ofert	29	31	47	62	45	51	71	48	18	402	200
Cel 2 : Poprawa dostępu osób niepełnosprawnych i ich otoczenia do informacji													
1	Liczba przeprowadzonych szkoleń/kursów/warsztatów dla osób niepełnosprawnych w ramach zadań zleconych	sprawozdania z realizacji umów zawartych z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, fundacjami	1	2	14	0	1	5	2	2	4	31	50
2	Liczba osób niepełnosprawnych biorąca udział w szkoleniach/kursach/warsztatach	sprawozdania z realizacji umów zawartych z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, fundacjami	20	77	518	0	20	442	130	85	210	1 502	300
3	Odsetek niepełnosprawnych uczestników szkoleń/kursów/warsztatów, którzy dzięki wzięciu udziału podnieśli swoją wiedzę lub umiejętności	sprawozdania z realizacji umów zawartych z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, fundacjami – ankiety z niepełnosprawnymi uczestnikami szkoleń/kursów/warsztatów	X	X	100%	0	100%	100%	100%	90%	90%	100%	80%
4	Liczba zadań zleconych	sprawozdania z realizacji umów	2	1	1	0	1	3	4	2	0	14	30

	organizacjom pozarządowym dot. prowadzenia poradnictwa psychologicznego/ społeczno-prawnego	zawartych z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, fundacjami											
5	Liczba osób niepełnosprawnych korzystająca z poradnictwa psychologicznego/społeczno-prawnego	sprawozdania z realizacji umów zawartych z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, fundacjami	200	110	10	0	100	415	420	210	0	1 465	1 000
6	Liczba zorganizowanych szkoleń/kursów/warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych w ramach zadań zleczanych	sprawozdania z realizacji umów zawartych z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, fundacjami	2	3	5	4	2	3	3	2	0	24	20
7	Liczba członków rodzin osób niepełnosprawnych biorąca udział w szkoleniach/kursach / warsztatach	sprawozdania z realizacji umów zawartych z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, fundacjami	150	18	170	335	55	62	142	201	0	1 133	800
8	Odsetek członków rodzin osób niepełnosprawnych uczestniczących w szkoleniach/kursach/warsztatach, którzy dzięki wzięciu w nich udziału podnieśli swoją wiedzę lub umiejętności	sprawozdania z realizacji umów zawartych z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, fundacjami – ankiety z członkami rodzin osób niepełnosprawnych uczestniczącymi w szkoleniach/kursach/warsztatach	X	X	100%	100%	100%	100%	100%	90%	0%	100%	80%
Cel 3 : Wyrównywanie szans w zakresie dostępności do kształcenia i zdobywania zawodu przez osoby niepełnosprawne													
1	Liczba placówek edukacyjnych, które dzięki otrzymanemu dofinansowaniu zostały przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych	Umowy zawarte z wnioskodawcami	0	0	6	1	0	1	1	1	3	13	10

2	Liczba osób niepełnosprawnych kształcąca się w placówkach edukacyjnych, które uzyskały dofinansowanie	sprawozdania z realizacji umów zawartych z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, fundacjami	0	0	19	381	0	16	52	95	1 005	1 568	2 000
Cel 4 : Zwiększenie możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych													
1	Liczba działających ZAZ	umowy zawarte z ZAZ	6	6	7	7	8	9	9	9	9	9	7
2	Liczba osób niepełnosprawnych zatrudniona w ZAZ		241	241	279	279	311	350	356	358	397	397	280
Cel 5 : Zwiększenie potencjału w zakresie świadczenia usług na rzecz osób niepełnosprawnych													
1	Liczba zorganizowanych imprez w ramach zadań zleczanych organizacjom	sprawozdania z realizacji umów zawartych z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, fundacjami	12	15	29	17	10	12	15	13	3	126	60
2	Liczba osób niepełnosprawnych uczestnicząca w imprezach	sprawozdania z realizacji umów zawartych z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, fundacjami	1 827	887	4 000	1 769	1 602	1 008	1 338	1 146	885	14 462	6 000
3	Liczba obiektów, w których dzięki otrzymanemu dofinansowaniu przeprowadzono roboty budowlane	umowy zawarte z wnioskodawcami	8	1	16	8	1	8	10	9	9	70	50
4	Liczba opiniowanych wniosków o wpis do rejestru ośrodków przyjmujących grupy turnusowe	Złożone wnioski o wpis do rejestru ośrodków turnusowych	5	13	24	11	11	21	8	9	17	119	100

Cel 6 : Zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do leczenia specjalistycznego, terapii i rehabilitacji

1	Liczba osób niepełnosprawnych korzystająca z usług rehabilitacyjnych w różnych typach placówek uzyskujących dofinansowanie w ramach zadań zleconych	sprawozdania z realizacji umów zawartych z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, fundacjami	565	156	0	0	730	0	169	162	184	1 966	4 000
2	Liczba placówek, która dzięki otrzymanemu dofinansowaniu zakupiła sprzęt rehabilitacyjny	umowy zawarte z wnioskodawcami	6	7	8	10	20	0	0	0	0	51	25
3	Liczba dzieci niepełnosprawnych biorąca udział we wczesnym wspomaganiu rozwoju w ramach zadań zleconych	sprawozdania z realizacji umów zawartych z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, fundacjami	55	0	103	247	267	200	80	0	18	970	300
4	Liczba zorganizowanych warsztatów w zakresie wdrażania nowoczesnych metod i techniki rehabilitacji dla osób zajmujących się rehabilitacją osób niepełnosprawnych	sprawozdania z realizacji umów zawartych z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, fundacjami	0	1	0	0	1	1	1	1	0	5	10

Opracowanie własne: Departament Spraw Społecznych, Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych

Zadania na rzecz rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych podejmowane przez pozostałych Realizatorów Programu

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnościami mają na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwo w życiu społecznym wyrabianie: zaradności, umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych, likwidację barier, w szczególności architektonicznych, transportowych, technicznych, w komunikowaniu się i dostępie do informacji oraz kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi. Do podstawowych form aktywności wspomagającej proces rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych jest przede wszystkim uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej oraz w turnusach rehabilitacyjnych. Turnusy rehabilitacyjne polegają na połączeniu zorganizowanej formy aktywnej z wypoczynkiem. Mają na celu poprawę sprawności fizycznej i psychicznej oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników.

Rehabilitację społeczną realizowały Samorządy Powiatowe, Departamenty Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki oraz PFRON

- 1) W 2019 roku **samorządy powiatowe** realizowały zadania związane z rehabilitacją społeczną wynikające z ustawy o rehabilitacji (...). Na ich realizację przeznaczyły środki w wysokości w wysokości **68 200 557,62 zł**, w tym **50 470 228,51 zł** stanowiły środki **PFRON (74,0%)**. W ramach realizacji tych zadań wzięło udział **24 889** osób z niepełnosprawnością z województwa kujawsko-pomorskiego. Najwięcej środków (ponad 40%) przeznaczono na dofinansowanie kosztów działania i tworzenia warsztatów terapii zajęciowej. Na drugim miejscu pod względem wysokości wydatkowanych środków realizowane było dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne (ponad 22%). Natomiast na dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych wydano ponad 6% wszystkich środków. Ponad 300 osobom niepełnosprawnym zlikwidowano bariery architektoniczne w miejscach ich zamieszkania. Stanowiło to około 2,6% środków. W roku sprawozdawczym samorządy powiatowe zgłaszały, iż na zadania przez nich realizowane ciągle brakuje środków finansowych, co powoduje niemożność realizacji niektórych zadań bądź ograniczenie udziału osób niepełnosprawnych w poszczególnych zadaniach. W związku z powyższym, poszczególne samorządy powiatowe ubiegały się o dodatkowe środki realizując zadania w ramach różnych programów. Z informacji przesłanych z powiatów widać, że największym powodzeniem cieszyły się dwa z nich: Aktywny Samorząd i Program wyrównywania różnic między regionami

W **Tabeli nr 18** przedstawiono wszystkie zadania z zakresu rehabilitacji społecznej realizowane przez powiaty regionu kujawsko-pomorskiego.

Tabela 18. Zbiorcze zestawienie 23 powiatów zadań realizowanych przez samorzady powiatowe w 2019 roku na rzecz rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych

L.p.	Nazwa zadania ustawowego lub nazwa programu lub nr działania	Podstawa prawna zadania	Liczba złożonych wniosków	Liczba zawartych umów	Liczba osób z niepełnosprawnością w realizowanych zadaniach, w tym:					Kwota dofinansowania (w zł)	
					ogółem	dzieci i młodzież do 16 roku życia	z lekkim stopniem	z umiarkowanym stopniem	ze znacznym stopniem	PFRON	Inne*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27.08.1997 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 511, z późn. zm.)											
1.1	Dofinansowanie uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym	art. 35a, ust.1, pkt 7, lit. a	4 754	1 310	2 636	608	92	947	989	4 187 107,12	-
1.2	Dofinansowanie zadań z zakresu sportu, kultury, rekreacji i turystyki i osób niepełnosprawnych	art.35a, ust.1, pkt 7, lit. b	166	137	6 521	2 078	865	1 783	1 795	346 778,47	44 879,21
1.3	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny	art.35a, ust.1, pkt 7, lit. c	398	309	287	43	4	75	165	391 545,60	62 183,00
1.4	Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	art.35a, ust.1, pkt 7, lit. c	13 004	5 333	9 845	949	1 003	2 330	5 563	9 898 255,09	5 671 165,33
1.5	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	art.35a, ust.1, pkt 7, lit. d	724	373	351	20	1	55	275	1 742 637,63	43 456,61
1.6	Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się w związku z	art.35a, ust.1, pkt 7, lit. d	345	205	203	78	0	38	87	393 975,19	3 727,00

	indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych										
1.7	Dofinansowanie likwidacji barier technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	art.35a, ust.1, pkt 7, lit. d	506	346	350	18	2	36	294	925 804,22	33 999,45
1.8	Dofinansowanie rehabilitacji dzieci i młodzieży	art.35a, ust.1, pkt 7, lit. e	210	151	199	164	7	13	15	433 841,55	180 357,00
1.9	Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika;	art.35a, ust.1, pkt 7, lit. f	3	3	12	7	0	2	3	1 198,00	-
1.10	Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania Warsztatów Terapii Zajęciowej	art.35a, ust.1, pkt 8	45	49	1 330	0	1	495	776	23 284 950,78	2 767 372,74
1.11	Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej zlecone przez powiaty organizacjom pozarządowym	art. 36 ust.2	56	48	58	3	0	29	26	910 756,85	833 178,44
suma			20 211	8 264	21 792	3 968	1 975	5 803	9 988	42 516 850,50	9 640 318,78
<i>2. Inne zadania i programy</i>											
1.1	Aktywny Samorząd		2059	1764	2 232	577	15	1028	612	5 744 286,75	58 553,36
1.2	Program wyrównywania różnic między regionami		26	25	270	60	10	79	121	1 617 101,92	782 732,45
1.3	Wypożyczalnie sprzętu rehabilitacyjnego		5	4	35	16	0	8	11	91 200,00	93 150,00

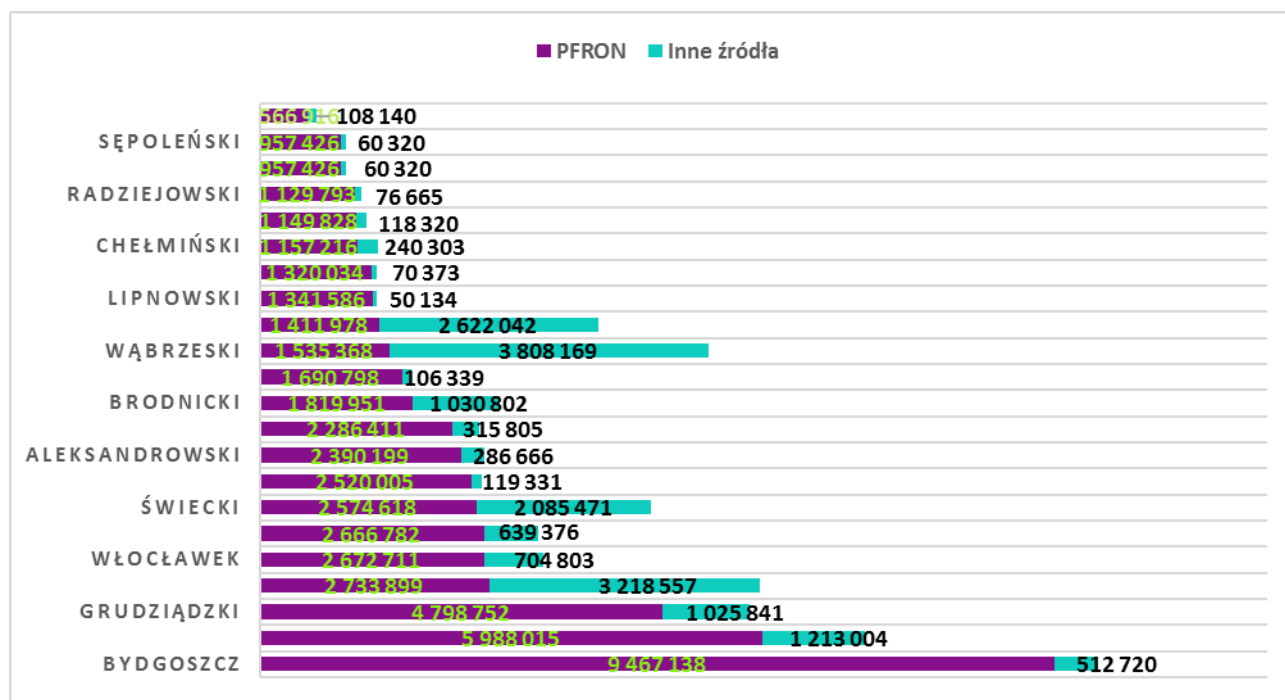
1.4	Z Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12.03.2004r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507, z późn. zm.)		119	0	254	21	0	119	114	-	-
1.5	Inne działania np. z ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej; zapewnianie całodobowej opieki mieszkańcom; rozwijanie umiejętności społecznych uczestników DPS, odciążenie rodziców lub opiekunów		4890	122	293	55	3	114	121	500 789,34	7 155 574,52
suma			7 099	1 915	3 084	729	28	1 348	979	7 953 378,01	8 090 010,33
RAZEM (1+2)			27 310	10 179	24 876	4 697	2 003	7 151	10 967	50 470 228,51	17 730 329,11

Źródło: Informacje przekazane przez samorządy powiatowe WK-P

Opracowanie własne: Departament Spraw Społecznych, Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych

Uwaga: Liczba osób niepełnosprawnych – beneficjentów w realizowanych zadaniach jest wartością podaną szacunkowo, ponieważ część samorządów powiatowych nie monitoruje danych wg stopnia niepełnosprawności. Inne źródła to m.in.: środki własne powiatu, gminu, miasta, NFZ.

Wykres 15. Zbiorcze zestawienie podziału środków finansowych na działania na rzecz rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych realizowanych przez powiaty



Źródło: Informacje przekazane przez samorządy powiatowe WK-P

Opracowanie własne: Departament Spraw Społecznych, Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych

W ramach realizacji działań na rzecz rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych najczęściej środków przeznaczono na koszty tworzenia i działania Warsztatów Terapii Zajęciowej. Łączna kwota wynosiła **26 052 323,52 zł**. W **36** placówkach WTZ **1 302** osoby z niepełnosprawnością skorzystały z szerokiego wachlarza usług w ramach terapii zajęciowej. Udział w warsztatach terapii zajęciowej zapewnia osobom z niepełnosprawnościami zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej oraz ogólny rozwój niezbędny do prowadzenia samodzielnego i aktywnego zawodowo życia. Ponadto następuje poprawa sprawności motorycznej, sprawności fizycznej, funkcjonowania psychospołecznego, poprawa w relacjach interpersonalnych oraz sprawniejsze i samodzielne funkcjonowanie w miejscach publicznych.

Rysunek nr 3 przedstawia aktualnie działające Warsztaty Terapii Zajęciowej w województwie kujawsko-pomorskim.

Rysunek nr 3. Wykaz Warsztatów Terapii Zajęciowej działających w Województwie Kujawsko-Pomorskim



Opracowanie własne: Departament Spraw Społecznych. Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych.

Z przedstawionych informacji wynika, że wszystkie Powiaty w województwie kujawsko-pomorskim większość środków PFRON kierują na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnością. W roku 2019 wydatkowana kwota ogółem na **rehabilitację społeczną** wynosiła **68 200 557,62 zł**, natomiast na rehabilitację zawodową – **7 875 355,68 zł**.

Wykres 16. Zestawienie zbiorcze kwot wydanych na rehabilitację zawodową i społeczną przez powiaty



Źródło: Informacje przekazane przez samorzędy powiatowe WK-P

Opracowanie własne: Departament Spraw Społecznych, Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych

2) Województwo Kujawsko-Pomorskie przy udziale różnych Departamentów, w tym:

- a. w zakresie promocji województwa wynikające z regulaminu organizacyjnego jako partner lub mecenas w szeregu wydarzeń, w których biorą udział mieszkańcy danego obszaru województwa, w tym także osoby z niepełnosprawnościami. Działania promocyjne planowane są tak, aby dotarły do wszystkich mieszkańców Kujaw i Pomorza, w tym do osób z niepełnosprawnościami. Podczas organizowanych wydarzeń przez Województwo zapewnione są dogodne miejsca na widowni, podjazdy i wszelkie udogodnienia architektoniczne dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. Nagrania z koncertów, przedstawień teatralnych, transmisje telewizyjne, digitalizacja wystaw i publikacji publikowane są w mediach społecznościowych: Facebooku, Flickrze, Issuu, czy

YouTube dając możliwość dostępu dla tych osób, które z uwagi na niepełnosprawność nie są w stanie brać udziału w wydarzeniach⁷.

Podczas dziewiątego Charytatywnego Balu Marszałka, który odbył się 2 lutego 2019 r. w CKK Jordanki w Toruniu zebrano kwotę **265 480,00 zł** na cele dobroczynne.

Na dochód z imprezy złożyły się wpłaty od par uczestniczących w imprezie, a także środki zebrane podczas aukcji wartościowych przedmiotów. W pomoc w organizacji wydarzenia zaangażowały się instytucje i firmy z regionu oraz samorządowcy i znane osobistości. Dochód z balu trafił do podopiecznych dwóch instytucji pomocowych z regionu, które przeznaczyły wsparcie na niezbędne remonty i inwestycje:

- Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w Toruniu, prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Serafitek otrzymał **104 240,00 zł** na rewitalizację ogrodu i instalację windy łączącą ogród z budynkiem zakładu.
- Dom Pomocy Społecznej w Świeciu prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo otrzymaną kwotę **104 240,00 zł** przeznaczył na adaptację piwnic na potrzeby pracowni terapii zajęciowej, m. in pracownię stolarską.

Część środków (po **30 000,00 zł** każda) trafiła na wsparcie polskich misji niosących pomoc potrzebującym w odległych zakątkach globu:

- Aleppo w Syrii, gdzie środki zostały przeznaczone na remont świetlicy dla dzieci;
 - natomiast w Ching'ombe w Zambii zbudowana została klasa dla dzieci i młodzieży szkolnej⁸.
- b. Departament Zdrowia w ramach otwartych konkursów ofert ze środków budżetu województwa w łącznej kwocie **14 000,00 zł** dofinansował trzy zadania z zakresu rehabilitacji społecznej, których beneficjentami byli niepełnosprawni mieszkańcy województwa.
- c. Z kolei z informacji przedstawionych przez Departament Sportu i Turystyki wynika, że osoby z niepełnosprawnością miały możliwość skorzystania z projektów o charakterze sportowym. Na zadania realizowane na rzecz osób z niepełnosprawnościami Departament Sportu i Turystyki przeznaczył **31 500,00 zł**. W ramach tych środków zorganizował **5 imprez sportowych wyłącznie dla osób z niepełnosprawnościami i 8 osobom wypłacił stypendia sportowe**. Organizowane imprezy masowe były tak przygotowane, aby uwzględnić potrzeby mieszkańców regionu z niepełnosprawnościami.

⁷ Opracowano na podstawie informacji z Departamentu Promocji.

⁸ Opracowane na bazie informacji na stronie balmarszalka.kujawsko-pomorskie.pl

- d. W ramach działań na rzecz rehabilitacji społecznej Departament Kultury i Edukacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego zrealizował **5** zadań, obejmujących **336** osób z niepełnosprawnościami. Były to masowe imprezy kulturalne i programy stypendialne. Na ten cel przeznaczono środki w wysokości **17 701 500,00 zł**.
 - e. Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego w ramach zadań na rzecz rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnościami ogłosił konkurs nr RPKP.06.03.01-IZ.00-04-111/17 w obszarze infrastruktury, w ramach którego dofinansowano projekt pn. "Tylko w Korczaku jest super dzieciaku", w ramach którego wsparcie uzyskało **71** dzieci i młodzieży z powiatu toruńskiego. Na jego realizację przeznaczono 4 395 976,11 zł z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego⁹.
 - f. Z informacji uzyskanych z Departamentu Infrastruktury Drogowej wynika, że Departament zrealizował szereg przedsięwzięć w ramach rehabilitacji społecznej, których beneficjentami były **134 osoby z niepełnosprawnościami**. Wśród nich **104 osoby niepełnosprawne, to dzieci i młodzież do 16 roku życia**.
 - g. Departament Cyfryzacji realizował 4 projekty, które spełniające zasady równości szans i niedyskryminacji w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnością umożliwiające równy dostęp do katalogu usług elektronicznych wszystkim użytkownikom, z wykorzystaniem uniwersalnych technologii i kanałów dostępu.
3. Departament Spraw Społecznych / Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych realizował zadania opisane od strony 19. do 28 i od 51 do 60.
 4. W roku 2019 w ramach konkursu na realizację zadań publicznych w obszarze pomocy społecznej, na organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U z 2019 poz. 688, z późn. zm.), **Wojewoda Kujawsko-Pomorski** przekazał środki z własnego budżetu w wysokości **204 427,96 zł** na dofinansowanie **12** projektów, w których beneficjentami było **576** osób z niepełnosprawnościami. Wojewoda w okresie sprawozdawczym realizował również Programy „Opieki wytchnieniowej” oraz „Usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych” finansowanych ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Zadaniem tym zostało objętych **701** mieszkańców z terenu **31** gmin województwa kujawsko-pomorskiego. Całkowity koszt działania sfinansowanego z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych wyniósł **2 810 926,73 zł**.

⁹ Na podstawie danych z Departamentu Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego

5. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach realizacji różnych Programów wydatkował 2 009 359,06 zł.

Wnioski

Z przedstawionych poniżej w tabeli nr 20 danych liczbowych wynika, że w roku 2019, podobnie jak w latach ubiegłych, najwięcej środków publicznych przeznaczono na rehabilitację zawodową osób niepełnosprawnych. W ramach tych środków jednak ponad 60% to środki przeznaczone na dofinansowania z PFRON: do wynagrodzenia zatrudnionych pracowników niepełnosprawnych oraz do obowiązkowych składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe tych osób zatrudnionych w zakładach pracy chronionej i na otwartym rynku pracy (dotyczy to 20 799 osób niepełnosprawnych). Pozostała część środków przeznaczonych na rehabilitację zawodową dotyczy działań związanych z aktywizacją zawodową osób niepełnosprawnych.

Na działania z zakresu rehabilitacji społecznej przeznaczono ponad 29% wszystkich środków. Działania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej realizowane w 2019 r. w ramach programu pn. „Równe szanse (...) ze wskazaniem realizatorów, zadań i źródeł dofinansowania przedstawia tabela nr 19.

Tabela 19. Zbiorcze zestawienie realizatorów programu i źródeł finansowania

Lp.	Realizator zadania	Rodzaj zadania	Liczba niepełnosprawnych beneficjentów zadania	Kwota wsparcia w złotych	Źródło finansowania
1	Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego	rehabilitacja zawodowa	397	394 000,00	budżet województwa
				8 622 259,000	PFRON
			173	2 082 045,58	Inne środki, np. środki unijne
		rehabilitacja społeczna	1 147	307 212,00	budżet województwa
				4 056 540,00	PFRON
		541	22 097 476,11	inne środki, np. środki unijne	
	Wojewódzki Urząd Pracy	rehabilitacja zawodowa	2 654	brak danych	brak danych
Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	rehabilitacja społeczna	brak danych	brak danych	brak danych	
3	Samorzady powiatowe	rehabilitacja społeczna	24 889	50 470 228,51	PFRON
				17 730 329,11	EFS/budżet powiatu/środki sponsorów
		rehabilitacja zawodowa	4 456	5 368 386,02	PFRON
				2 504 759,66	Fundusz Pracy/EFS

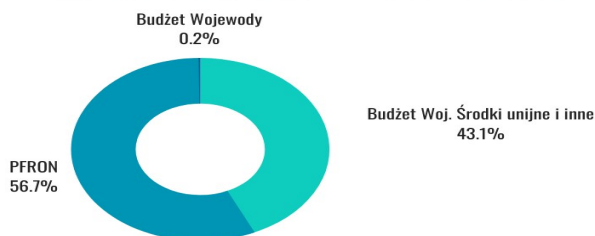
4	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	rehabilitacja zawodowa	20 799	214 456 959,10	PFRON
		rehabilitacja społeczna	brak danych	2 009 359,06	
5	Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki	rehabilitacja społeczna	1 277	204 427,96	budżet Wojewody
				2 810 926,73	Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych
Łącznie:			55 895	333 114 908,84	

Opracowanie własne: Departament Spraw Społecznych, Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych

Infografika 5 Rodzaje rehabilitacji wg źródła dofinansowania

RODZAJE REHABILITACJI WG ŹRÓDŁA DOFINANSOWANIA

SPOŁECZNA 99 686 499,48



BUDŻET WOJEWÓDZTWA, ŚRODKI UNIJNE I INNE
42 945 430,00

PAŃSTWOWY FUNDUSZ REHABILITACJI OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH
56 536 127,57

BUDŻET WOJEWODY KUJAWSKO-POMORSKIEGO
204 427,00

ZAWODOWA 233 428 409,36



ŁĄCZNIE
333 114 908,84

Opracowanie własne: Departament Spraw Społecznych, Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych

Podsumowanie

Jedną z najważniejszych zasad naszych czasów w stosunku do osób z niepełnosprawnościami jest zasada wyrównywania szans osób niepełnosprawnych, czyli stwarzanie warunków zaspokajających ich potrzeby na takim samym poziomie, jakie mają osoby pełnosprawne. Wymaga to zniesienia szeregu barier od architektonicznych po bariery prawne włącznie. Specyficzne potrzeby osób niepełnosprawnych uwzględnione zostały w wielu przepisach dotyczących organizacji i funkcjonowania społeczeństwa w tym: ochrony zdrowia, edukacji, pomocy społecznej, budownictwa, transportu, komunikacji i in. Istnieje też odrębne ustawodawstwo regulujące istotną dla osób niepełnosprawnych sferę zawodowej i społecznej rehabilitacji oraz zatrudnienia. W Karcie Praw Osób Niepełnosprawnych oprócz zdefiniowania prawa osób niepełnosprawnych do niezależnego i samodzielnego, aktywnego i wolnego od przejawów dyskryminacji życia, zawarty jest katalog ich praw, od dostępu: do dóbr i usług umożliwiających ich pełne uczestnictwo w życiu społecznym, do leczenia i opieki medycznej, rehabilitacji i innych świadczeń zdrowotnych po możliwość podjęcia pracy na otwartym i wspomaganym rynku pracy. Działania Województwa Kujawsko-Pomorskiego kierowane są do szerokiego grona odbiorców, w tym do osób z niepełnosprawnościami. Przy podejmowaniu wszelkiego rodzaju przedsięwzięć stosuje się zasadę wyrównywania szans osób niepełnosprawnych na polu zawodowym i społecznym. W działaniach na rzecz rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych w celu zapewnienia im równego dostępu do wydarzeń społeczno-kulturalnych bierze się pod uwagę likwidację lub zminimalizowanie barier komunikacyjnych, architektonicznych, technicznych. Stosuje się różnego rodzaju dofinansowania do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze czy sprzęt rehabilitacyjny. Natomiast podstawą rehabilitacji zawodowej są 2 zasady:

1. każda osoba niepełnosprawna, pomimo uszkodzenia organizmu pewne sprawności zachowuje i ich zidentyfikowanie, ukierunkowanie i usprawnienie oraz odpowiednie szkolenie, w ostateczności umożliwią podjęcie pracy zawodowej,
2. żadna praca nie wymaga od pracownika wszystkich jego sprawności fizycznych, psychicznych, społecznych czy intelektualnych.

Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych stosuje wiele zachęt, zarówno po stronie osób niepełnosprawnych, jak i pracodawców zatrudniających lub zamierzających zatrudnić osoby niepełnosprawne, jak środki na wyposażenie stanowisk pracy, instrumenty rynku pracy czy szkolenia i dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Każde działanie realizowane na terenie województwa kujawsko-pomorskiego na rzecz osób z niepełnosprawnościami prowadzi do przygotowania tej grupy osób do życia w środowisku społecznym, podniesieniu ich kompetencji zarówno społecznych, jak i zawodowych, do nabycia umiejętności w życiu społecznym i zawodowym. Poprzez realizowane działania, w województwie kujawsko-pomorskim podnosi się komfort życia osób z niepełnosprawnościami. Osoby te mogą stać się pełnoprawnymi uczestnikami życia społecznego i zawodowego.

Zgodnie z Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, wszystkie działania podejmowane w Województwie Kujawsko-Pomorskim uwzględniają potrzeby osób niepełnosprawnych, a także usuwają przeszkody stojące na drodze realizacji ich praw, do tworzenia społeczeństwa otwartego dla wszystkich mieszkańców regionu, włącznie z wyrównywaniem szans tych osób.

.....

(podpis osoby sporządzającej, data)

.....

(podpis przełożonego, data)

.....

(podpis Dyrektora Departamentu, data)